

Broj: 01-01-16-1-090-1/10
Datum: 30.06.2010. godine

30.06.2010
01-16-1-903/10

H

Bosna i Hercegovina
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE
Zastupnički dom

Predmet: Dostava Izvješća o reviziji za 2009. godinu,

Cijenjeni,

Sukladno članku 16. Zakona o reviziji institucija Bosne i Hercegovine ('Službeni glasnik BiH' broj 12/06), dostavljamo vam izvješća o reviziji institucija Bosne i Hercegovine za 2009. godinu, prema slijedećem:

1. Agencija za državnu službu BiH
2. Agencija za identifikacijske isprave, evidenciju i razmjenu podataka (IDDEEA)
3. Agencija za javne nabavke BiH
4. Agencija za nadzor nad tržištem BiH
5. Agencija za osiguranje u BiH
6. Agencija za poštanski promet BiH
7. Agencija za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje BiH
8. Agencija za promidžbu inozemnih ulaganja-FIPA
9. Agencija za rad i zapošljavanje BiH
10. Agencija za razvoj visokog obrazovanja i osiguranje kvalitete
11. Agencija za sigurnost hrane BiH
12. Agencija za statistiku BiH
13. Agencija za zaštitu osobnih podataka u BiH
14. Arhiv BiH
15. Centar za informiranje i priznavanje dokumenata iz područja visokog obrazovanja
16. Centar za uklanjanje mina - BH MAC
17. Direkcija za civilno zrakoplovstvo BiH
18. Direkcija za ekonomsko planiranje BiH
19. Direkcija za europske integracije BiH
20. Državna agencija za istrage i zaštitu
21. Državna regulatorna agencija za radijacijsku i nuklearnu sigurnost
22. Fond za povratak BiH
23. Generalno tajništvo Vijeća ministara BiH

24. Granična policija BiH
25. Institucija Ombudsmana za ljudska prava BiH
26. Institucija ombudsmana za zaštitu potrošača BiH
27. Institut za akreditiranje BiH
28. Institut za intelektualno vlasništvo BiH
29. Institut za mjeriteljstvo BiH
30. Institut za nestale osobe BiH
31. Institut za standardizaciju BiH
32. Konkurencijsko vijeće BiH
33. Memorijalni centar Srebrenica
34. Ministarstvo civilnih poslova BiH
35. Ministarstvo financija i trezora BiH
36. Ministarstvo komunikacija i prometa BiH
37. Ministarstvo obrane BiH
38. Ministarstvo pravde BiH
39. Ministarstvo sigurnosti BiH
40. Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH
41. Ministarstvo vanjskih poslova BiH
42. **Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH**
43. Odbor državne službe za žalbe
44. Parlamentarna skupština BiH
45. Povjerenstvo za koncesije BiH
46. Povjerenstvo za zaštitu nacionalnih spomenika BiH
47. Pravobraniteljstvo BiH
48. Predsjedništvo BiH
49. Regulatorna agencija za komunikacije BiH
50. Služba za poslove sa strancima
51. Služba za zajedničke poslove institucija BiH
52. Središnje izborno povjerenstvo BiH
53. Sud BiH
54. Tužiteljstvo BiH
55. Uprava BiH za zaštitu zdravlja bilja BiH
56. Uprava za nezdravo opozivanje BiH
57. Ured kordinatora za reformu javne uprave
58. Ured za razmatranje žalbi BiH
59. Ured za veterinarstvo BiH
60. Ured za zakonodavstvo Vijeća ministara BiH
61. Ustavni sud BiH
62. **Visoko sudbeno i tužiteljsko vijeće BiH**

Ujedno, dostavljamo vam i Izveštaj o reviziji Projekta obnove i rekonstrukcije Zgrade prijateljstva izmedju Grčke i BiH - HIPERB 1 i HIPERB 2.

Napominjemo kako su sva izvješća o reviziji institucija Bosne i Hercegovine za 2009. godinu, dostupna i na web-stranici Ureda - www.revizija.gov.ba.

S poštovanjem,

Broj: 01-01-16-9-890/10
Datum: 30.06.2010. godine

30.06.2010
01-01-16-903/10 H

Bosna i Hercegovina
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE
Dom naroda

Predmet: Dostava Izvješća o reviziji za 2009. godinu,

Cijenjeni,

Sukladno članku 16. Zakona o reviziji institucija Bosne i Hercegovine ('Službeni glasnik BiH' broj 12/06), dostavljamo vam izvješća o reviziji institucija Bosne i Hercegovine za 2009. godinu, prema slijedećem:

1. Agencija za državnu službu BiH
2. Agencija za identifikacijske isprave, evidenciju i razmjenu podataka (IDDEEA)
3. Agencija za javne nabavke BiH
4. Agencija za nadzor nad tržištem BiH
5. Agencija za osiguranje u BiH
6. Agencija za poštanski promet BiH
7. Agencija za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje BiH
8. Agencija za promidžbu inozemnih ulaganja-FIPA
9. Agencija za rad i zapošljavanje BiH
10. Agencija za razvoj visokog obrazovanja i osiguranje kvalitete
11. Agencija za sigurnost hrane BiH
12. Agencija za statistiku BiH
13. Agencija za zaštitu osobnih podataka u BiH
14. Arhiv BiH
15. Centar za informiranje i priznavanje dokumenata iz područja visokog obrazovanja
16. Centar za uklanjanje mina - BH MAC
17. Direkcija za civilno zrakoplovstvo BiH
18. Direkcija za ekonomsko planiranje BiH
19. Direkcija za europske integracije BiH
20. Državna agencija za istrage i zaštitu
21. Državna regulatorna agencija za radijacijsku i nuklearnu sigurnost
22. Fond za povratak BiH
23. Generalno tajništvo Vijeća ministara BiH

24. Granična policija BiH
25. Institucija Ombudsmana za ljudska prava BiH
26. Institucija ombudsmana za zaštitu potrošača BiH
27. Institut za akreditiranje BiH
28. Institut za intelektualno vlasništvo BiH
29. Institut za mjeriteljstvo BiH
30. Institut za nestale osobe BiH
31. Institut za standardizaciju BiH
32. Konkurencijsko vijeće BiH
33. Memorijalni centar Srebrenica
34. Ministarstvo civilnih poslova BiH
35. Ministarstvo financija i trezora BiH
36. Ministarstvo komunikacija i prometa BiH
37. Ministarstvo obrane BiH
38. Ministarstvo pravde BiH
39. Ministarstvo sigurnosti BiH
40. Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH
41. Ministarstvo vanjskih poslova BiH
42. ~~Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH~~
43. Odbor državne službe za žalbe
44. Parlamentarna skupština BiH
45. Povjerenstvo za koncesije BiH
46. Povjerenstvo za zaštitu nacionalnih spomenika BiH
47. Pravobraniteljstvo BiH
48. Predsjedništvo BiH
49. Regulatorna agencija za komunikacije BiH
50. Služba za poslove sa strancima
51. Služba za zajedničke poslove institucija BiH
52. Središnje izborno povjerenstvo BiH
53. Sud BiH
54. Tužiteljstvo BiH
55. Uprava BiH za zaštitu zdravlja bilja BiH
56. Uprava za nezdravo opozivanje BiH
57. Ured kordinatora za reformu javne uprave
58. Ured za razmatranje žalbi BiH
59. Ured za veterinarstvo BiH
60. Ured za zakonodavstvo Vijeća ministara BiH
61. Ustavni sud BiH
62. ~~Ministarsko savjetništvo i tužiteljsko vijeće BiH~~

Ujedno, dostavljamo vam i Izveštaj o reviziji Projekta obnove i rekonstrukcije Zgrade prijateljstva izmedju Grčke i BiH - HIPERB 1 i HIPERB 2.

Napominjemo kako su sva izvješća o reviziji institucija Bosne i Hercegovine za 2009. godinu, dostupna i na web-stranici Ureda - www.revizija.gov.ba.

S poštovanjem,

IZVJEŠĆE O REVIZIJI

PROJEKTA OBNOVE I REKONSTRUKCIJE ZGRADE PRIJATELJSTVA IZMEĐU GRČKE I BOSNE I HERCEGOVINE

(HIPERB 1 i HIPERB 2)

Broj: 01-07-16-1-719/10

Sarajevo, ožujak 2010. godine

KAZALO

I. MIŠLJENJE REVIZORA	3
II. GRČKI PLAN EKONOMSKE REKONSTRUKCIJE BALKANA - HiPERB - uvod	5
III. NALAZI I PREPORUKE	6
1. HiPERB 1 - Obnova i rekonstrukcija Zgrade prijateljstva	6
1.1. Sustav internih kontrola	6
1.1.1. Upravljanje i rukovođenje projektom HiPERB 1 - upravljačka struktura Projekta	8
1.2. Projektni račun HiPERB-a	9
1.3. Procedure izvješćivanja - općenito	10
1.4. Prihodi - izvori finansiranja Projekta HiPERB 1	11
1.5. Rashodi - troškovi Projekta HiPERB 1	12
1.6. Ugovorene obveze i realizacija istih	14
1.7. Procedure nabava realizirane u okviru projekta HiPERB 1	19
2. HiPERB 2 - Opremanje i dovođenje zgrade u fazu potpune funkcionalnosti	22
2.1. Prihodi i rashodi HiPERB 2 projekta	22
2.2. Procedure nabavki realizirane u okviru projekta HiPERB 2	23
3. Računovodstveno praćenje HiPERB 1 i HiPERB 2 projekta	30
4. Financijsko izvješćivanje HiPERB 1 i HiPERB 2 projekta	34
4.1. Izvješća Ureda nacionalnog koordinatora	34
4.2. Godišnja izvješća o realizaciji projekta u drugim institucijama	36
5. Daljnje aktivnosti u okviru HiPERB projekta - Projekt rekonstrukcije bolnice Kasindo (HiPERB 3)	37
6. SAŽETAK	38
IV. KORESPONDENCIJA	39

I MIŠLJENJE REVIZORA

Temelj za reviziju

Izvršili smo reviziju finansijskih izvješća o završetku radova na Projektu obnove i rekonstrukcije Zgrade prijateljstva između Grčke i Bosne i Hercegovine¹ i usklađenost realizacije sa zakonima, propisima i Sporazumom o petogodišnjem programu razvojne suradnje 2002. - 2006. Revizija je obavljena sukladno Zakonu o reviziji (Službeni glasnik BiH broj 12/06).

Odgovornost rukovodstva

Nacionalni koordinator Projekta je odgovoran za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća. Ova odgovornost obuhvaća: osmišljavanje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća koja ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvene procjene koje su razumne u danim okolnostima. Nacionalni koordinator je također odgovoran za usuglašenost poslovanja Projekta važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost izražavanje mišljenja o finansijskim izvješćima na temelju revizije. Reviziju smo izvršili sukladno Zakonu o reviziji institucija Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH broj 12/06), INTOSAI revizijskim standardima (Službeni glasnik BiH broj 5/01) i Međunarodnim standardima revizije (ISA). Ovi standardi nalažu da radimo sukladno etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućuje da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo kako finansijska izvješća ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze te kako je poslovanje sukladno važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Revizija uključuje provođenje postupaka s ciljem pribavljanja revizijskih dokaza o sukladnosti poslovanja i o iznosima i objelodanjivanjima danim u finansijskim izvješćima. Izbor postupka se temelji na prosuđivanju revizora, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvješćima. Pri procjeni rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća, u cilju osmišljavanja revizijskih postupaka koji su odgovarajući u danim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja odvojenog mišljenja o učinkovitosti internih kontrola. Revizija također uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opće prezentacije finansijskih izvješća.

Smatramo kako su pribavljeni revizijski dokazi dostatni i odgovarajući te osiguravaju temelj za naše revizijsko mišljenje.

¹ U daljnjem tekstu se koriste puni naziv Projekta ili skraćenice: Projekt i Projekt obnove i rekonstrukcije

Mišljenje:

Prema našem mišljenju, revidirana finansijska izvješća Projekta, po svim bitnim pitanjima, prikazuju istinito i objektivno rezultate poslovanja, izvršenje sredstava donacija i proračunskih sredstava za revidirano razdoblje i sukladna su važećoj zakonskoj regulativi i Sporazumu o Petogodišnjem programu razvojne suradnje 2002.-2006. godina, osim za napomene navedene pod točkom 1.1.1; točkama 1.7., 2.2. i točkama 3. i 4. ovog izvješća

1. Kao što je navedeno pod točkom 1.1.1 Upravljanje i rukovođenjem HiPERB-om - upravljačka struktura Projekta nije u cijelosti uspostavljena sukladno potpisanom Sporazumu tj. nije formiran Zajednički upravni odbor;
2. Kao što je navedeno pod točkama 1.7. i 2.2. Procedure nabave realizirane u okviru HiPERB 1 i HiPERB 2, te skrećemo pozornost na pitanje neizvjesnosti sudskog spora za proceduru nabave namještaja;
3. Pitanje cjelovitog finansijsko-računovodstvenog praćenja i evidentiranja, (kao i usklađenosti finansijskih izvješća s Glavnom knjigom trezora) kako za HiPERB 1 tako i za HiPERB 2 (poglavlje 3. i 4. ovog Izvješća)

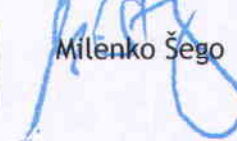
Sarajevo, 04.03.2010. godine

Zamjenik glavnog revizora

Dževad Nekić

Glavni revizor

Milenko Šego

II. GRČKI PLAN EKONOMSKE REKONSTRUKCIJE BALKANA - HiPERB (HELLENIC PLAN FOR THE ECONOMIC RECONSTRUCTION OF THE BALKANS)

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine i Vlada Republike Grčke potpisali su 29.7.2002. godine Sporazum o petogodišnjem programu razvojne suradnje 2002.-2006. (u daljnjem tekstu: Sporazum). Sporazum je dobio suglasnost Parlamentarne skupštine BiH odlukom broj 27/03 od 1.4.2003. godine a ratificiran je Odlukom Predsjedništva Bosne i Hercegovine broj 01-930-14/03 od 30.4.2003. godine (Službeni glasnik BiH - Međunarodni ugovori, broj 7/03).

Sporazum je potpisan u okviru Grčkog plana ekonomske rekonstrukcije Balkana (Hellenic Plan for the Economic Reconstruction of the Balkans - HiPERB) u sklopu kojeg Vlada Republike Grčke različitim projektima pomaže razvoju balkanskih zemalja. Sporazumom je predviđeno da program pomoći Bosni i Hercegovini iznosi 19.530.000,00 EUR za razdoblje od 5 godina (2002. - 2006.). Na prijedlog Ministarstva vanjskih poslova Republike Grčke, uz suglasnost Vijeća ministara BiH i odluke Predsjedništva BiH sporazum je produžen za narednih pet godina tj. za razdoblje 2007.- 2011. Kao ciljana područja ovog programa za razvoj istaknuti su: modernizacija infrastrukture, posebice u energetskom i transportnom sektoru, unaprjeđenje proizvodnih ulaganja, modernizacija javne uprave i samouprave, podrška demokratskim institucijama, podrška vladavini prava i dobrobiti zemlje, usmjeravanje na ekonomske nejednakosti i razvoj jedinstvenog ekonomskog prostora, podrška obrazovanju i stručnom usavršavanju te administrativnom znanstvenom potencijalu.

Sporazumom je određeno kako 79% od ukupnog proračuna otpada na projekte zvanično predložene od strane zemlje prijema, 20% sredstava predviđenih sporazumom dodjeljuje Ministarstvo ekonomije i financija Republike Grčke privatnim proizvodnim ulaganjima u Bosni i Hercegovini koji ispunjavaju ciljeve ovog sporazuma. Ostatak sredstava od 1% stavlja se na raspolaganje grčkom veleposlanstvu u Sarajevu za osnivanje fonda za male projekte.

Ukupna odgovornost za evaluaciju i praćenje razvojne pomoći u zemlji primanja povjerena je državnom koordinatoru za implementaciju Grčkog plana ekonomske rekonstrukcije Balkana (HiPERB).

Modaliteti ostvarivanja pojedinih članaka sporazuma predviđeni su Aneksom A sporazuma.

U svrhu implementacije sporazuma kako je to predviđeno člankom A3 Aneksa sporazuma Vijeće ministara donijelo je 26.6.2003. godine Odluku o formiranju Ureda nacionalnog koordinatora Programa bilateralne ekonomske suradnje.

Za prvog nacionalnog koordinatora imenovan je Milan Lovrić. Drugi nacionalni koordinator bio je Zoran Tešanović koji je imenovan 29.4.2003. godine. Trenutno dužnost nacionalnog koordinatora obnaša gosp. Fuad Kasumović koji je imenovan Rješenjem Vijeća ministara BiH broj 20/07 od 20.3.2007. godine.

Predmet revizije je jedini do sada realizirani projekt po Sporazumu - Projekt obnove i rekonstrukcije Zgrade prijateljstva između Grčke i Bosne i Hercegovine² kao i projekt unutarnjeg uređenja Zgrade prijateljstva koji nije dio Sporazuma (financiran

² Izvorni naziv projekta je Projekt revitalizacije objekta 3 (Odluka Vijeća ministara o kandidiranju projekta od 30.5.2002. godine). U izvješću će se koristiti tijekom projekta usvojeni naziv «Zgrada prijateljstva između Grčke i Bosne i Hercegovine» ili skraćeno «Zgrada prijateljstva».

je isključivo sredstvima Proračuna institucija BiH) ali je zbog uključenosti nacionalnog koordinatora i Ureda nacionalnog koordinatora u realizaciju projekta sastavni dio Izvješća o završetku projekta obnove i rekonstrukcije Zgrade prijateljstva između Grčke i Bosne i Hercegovine iz studenog 2008. godine.

U ovom Izvješću o reviziji se spominje i drugi projekt koji se realizira u okviru Sporazuma - Projekt rekonstrukcije bolnice Kasindo koji je u početnoj fazi realizacije i koji nije bio predmet revizije.

Ured za reviziju institucija BiH je u ranijim godinama djelomično vršio revizije projekta obnove i rekonstrukcije Zgrade prijateljstva - parcijalno je revidiran kroz reviziju različitih institucija BiH (Ministarstvo financija i trezora, Ministarstvo civilnih poslova i Službe za zajedničke poslove institucija BiH).

III NALAZI I PREPORUKE

1. HIPERB 1 - Obnova i rekonstrukcija Zgrade prijateljstva

Prema aneksu A sporazuma utvrđeno je da zvanične prijedloge projekta HiPERB Nadzornom odboru dostavlja nacionalni koordinator zemlje primatelja na standardiziranom aplikacijskom obrascu. HiPERB Nadzorni odbor daje preporuke ministru vanjskih poslova Republike Grčke koje donosi odluku o prihvatanju i financiranju pojedinačnog projekta.

Sukladno navedenom Vijeće ministara BiH je na 68. sjednici održanoj dana 30.5.2002. godine donijelo odluku o kandidiranju Projekta revitalizacije Objekta 3 (zgrada u kojoj su danas smještene institucije BiH i koja nosi službeni naziv *Zgrada prijateljstva između Grčke i Bosne i Hercegovine*) te ga putem nacionalnog koordinatora na predviđenom aplikacijskom obrascu uputilo na odobravanje donatoru. Za potrebe interne komunikacije Projekt je dobio neslužbeni naziv HiPERB 1. Na zahtjev donatora Ured nacionalnog koordinatora je uradio dopunu i reviziju aplikacije, pa tako revidiranu aplikaciju 5.1.2004. godine ponovno dostavila donatoru putem Veleposlanstva Republike Grčke u BiH. Prema revidiranoj aplikaciji, ukupna investicijska vrijednost projekta procijenjena je na 12.683.156 EUR od čega je 9.390.240 EUR (74%) udio donatora a 3.292.916 EUR udio Bosne i Hercegovine.

Nakon provedenih procedura izbora izvođača radova i sagledavanja visine ponude najpovoljnijeg ponuđača s donatorom je usuglašeno povećanje ukupne vrijednosti projekta na iznos od 16.789.989,53 EUR i to na teret donatora tako da je apsolutni udio Bosne i Hercegovine u projektu ostao isti dok je relativni udio pao na 20 %.

1.1. Sustav internih kontrola³

Revizija je izvršila ispitivanje sustava internih kontrola računovodstvenih i administrativnih procedura i kvaliteta financijskog upravljanja Projekta. Cilj ovih ispitivanja je bio da se uvjerimo u kojoj mjeri su operativni ciljevi ostvareni i koliko su pouzdani podaci na kojima se baziraju financijska izvješća o realizaciji Projekta, te je li financijsko upravljanje sukladno postojećim pravilima i propisima.

³ Interna kontrola je skup postupaka koje oblikuje uprava, rukovoditelji i ostali djelatnici sa svrhom stjecanja razumnog uvjerenja glede postizanja ciljeva u oblasti sljedećih kategorija: 1) učinkovitost poslovanja, 2) pouzdanost financijskog izvješćivanja i 3) usuglašenost s primjenjivim zakonima i propisima.

Članak A12 Aneksa A govori kako BiH, u okviru svog nacionalnog zakonodavstva, uspostavlja mehanizme financijske kontrole, sukladno tome izvješćuje Vladu Republike Grčke i prenosi informacije HiPERB Nadzornom odboru i Vladi Republike Grčke o dometu, planu i zaključcima kontrole koje se tiču projekta financiranih po HiPERB-u. Nadalje se govori kako Nadzorni odbor zadržava svoje pravo da, putem Tajništva ili samostalnih eksperata, u suradnji s nacionalnim mehanizmima kontrole BiH izvrši:

- uvid na licu mjesta posjetom krajnjim korisnicima i projektima koji su u tijeku;
- verifikaciju s obrascem financijske revizije.

Nadalje se navodi kako u slučaju određenih neregularnosti vezano za informaciju danu od strane krajnjeg korisnika, kroz izvješća ili zahtjeve za plaćanje, HiPERB Nadzorni odbor može odlučiti da pristupi korektivnim mjerama u pogledu krajnjeg korisnika. U slučaju da se korektivne mjere ne primjenjuju na odgovarajući način, ovo može da navede HiPERB Nadzorni odbor da smanji, suspendira i/ili otkáže pomoć.

Revidiranjem upravljanja Projektom od strane tijela predviđenih Aneksom sporazuma uočili smo kako cjelokupni sustav internih kontrola koji podrazumijeva skup postupaka i mjera koje poduzima rukovodstvo Projekta u cilju osiguranja točnosti i pravilnosti evidentiranja financijskih transakcija, njihovu punu usklađenost sa zakonima, te učinkovito trošenje donatorskog i proračunskog novca, nije u cijelosti razrađen i definiran na jasan i precizan način. Uočene primjedbe na postojeći sustav internih kontrola u Projektu odnose se na određene slabosti u računovodstvenom praćenju i evidentiranju (vidjeti poglavlje 3. ovog izvješća) i uspostave upravljačke strukture Projekta (vidjeti poglavlje 1.1.1. ovog izvješća), procesu ugovaranja i izvršenja dogovorenih radova, te propuste - nedostatke učinjene kod procedura izvješćivanja.

Kontrolne funkcije su realizirane putem uspostavljenih raznih tijela Projekta i kreiranjem odgovarajućih procedura (projekt menadžera, Ureda nacionalnog koordinatora, posjetama izaslanstava iz Grčke koja su na licu mjesta provjeravala dinamiku izvršenja radova, uspostavom internih procedura i računovodstvenim praćenjem projekta itd.)

Kontrolno okruženje je temelj cjelokupnog sustava internih kontrola, koje osigurava disciplinu i organizaciju kao i klimu koja utječe na opću kvalitetu internih kontrola. Najvažniji dio kontrolnog okruženja koji nedostaje Projektu je poduzimanje odgovarajućih mjera kojima će standardi ponašanja i posebice pozitivan stav prema internim kontrolama biti prihvaćen, prvenstveno od strane zajedničkog Upravnog odbora koji nije formiran, a zatim i prenijeti na cijelu organizaciju. Organizacijska upravljačka struktura kao jedan od elemenata kontrolnog okruženja i posebice njena funkcionalnost povećava učinkovitost uporabe resursa.

Nedostatak kvalitetnog sustava internih kontrola ili njegova nedostatna primjena može utjecati na povećane rizike poslovanja i imati određen negativan utjecaj na racionalno i transparentno upravljanje Projektom.

1.1.1. Upravljanje i rukovođenje projektom HiPERB 1 - upravljačka struktura Projekta

Revidirajući Projekt HiPERB 1 uočili smo određene nedostatke koji se odnose na funkciju upravljanja i rukovođenja, a tu prije svega mislimo na neformiranje Zajedničkog upravnog odbora koji je bio predviđen Aneksom Sporazuma o petogodišnjem programu razvojne suradnje 2002. - 2006. između Vijeća ministara BiH i Vlade Republike Grčke.

Zajednički upravni odbor: Člankom A4 Aneksa A je predviđeno formiranje Zajedničkog upravnog odbora koji je odgovoran za primjenu, upravljanje i provedbu programa i još preciznije za:

- implementaciju i fizički i ekonomski napredak odobrenih radova Programa, tehničkih stvari koje se odnose na Program kao i dostavljanje informacija o tome HiPERB Nadzornom odboru
- pregled izvješća o ostvarenju Programa i odobrenje godišnjih izvješća prije nego budu dostavljeni HiPERB Nadzornom odboru
- primjenu direktiva i odluka HiPERB Nadzornog odbora
- prijedloge dostavljene HiPERB Nadzornom odboru u pogledu primjene odgovarajućih mjera

Godišnje izvješće se dostavlja HiPERB Nadzornom odboru i pregleda ga i odobrava Zajednički upravni odbor.

Ukoliko, u roku od dva mjeseca nakon prijema godišnjeg izvješća, HiPERB Nadzorni odbor ne pošalje opravdanu izjavu o nedostacima ovog izvješća, navedeno izvješće se smatra prihvatljivim. U slučaju konačnog izvješća ovo razdoblje je pet mjeseci.

Kao što se može vidjeti uloga i značaj Zajedničkog upravnog odbora je od velike važnosti, kako za samu upravljačku strukturu Projekta, tako i za same procedure izvješćivanja ali i pored tih činjenica isti nije nikada formiran. Tijekom revizije nismo uspjeli u cijelosti saznati prave razloge o tome zašto Zajednički upravni odbor nije nikad formiran (dobili smo određena pojašnjenja kako je donator procijenio kako bi to iziskivalo značajna financijska sredstva). U razgovoru s nacionalnim koordinatorom u vrijeme realizacije HiPERB 1 gosp. Zoranom Tešanovićem, koji je obnašao dužnost i najvećim dijelom realizacije projekta, rečeno nam je kako je ovo pitanje nekoliko puta potencirano u razgovorima s grčkom stranom u tijeku početne faze realizacije Projekta, ali nažalost nije nikada realizirano i pored određenih obećanja kako će se to učiniti. Revizija je imala na uvid i određene pisane tragove o aktivnostima BiH strane po ovom pitanju (dopis broj 02-21-298/05 od 08.lipnja2005. godine). Napominjemo kako revizija zbog ograničenosti resursa (ljudskih, financijskih i vremenskih) nije imala prigodu razgovarati, kako o ovom pitanju, tako i o drugim pitanjima s grčkom stranom.

Vijeće ministara je Odlukom broj 91/03 od 26.06.2003. uspostavilo Ured nacionalnog koordinatora Programa bilateralne ekonomske suradnje (u daljnjem tekstu Ured nacionalnog koordinatora). Spomenutom odlukom se definira uloga Ureda nacionalnog koordinatora u cilju osiguranja sveukupne koordinacije programa BiH, transparentnosti u korištenju HiPERB sredstava i odgovarajuće financijsko upravljanje. Nadalje se u istoj odluci navode sljedeće obveze Ureda nacionalnog koordinatora:

- starat će se o primjeni procedura za projekte koji se financiraju Programom bilateralne suradnje, o upravljanju i korištenju finansijskim sredstvima i rukovođenju implementacije projekta;
- obavljati administrativno-tehničke poslove za projekt sukladno CARDS pravilima i propisima koje važe u BiH za potrebe nacionalnog koordinatora.

Revidirajući spomenuti Projekt uočili smo kako se tijekom realizacije istog tri puta mijenjao nacionalni koordinador i kako je ta činjenica u određenoj mjeri utjecala na sam kontinuitet i efikasnost u procesu upravljanja u dijelu za koji je nadležan nacionalni koordinador.

Mišljenja smo kako osim u slučaju opravdanih razloga, ne bi trebalo mijenjati osobe zadužene za realizaciju Projekta jer se čestim mijenjanjem ključnih osoba gubi kontinuitet u funkciji efikasnog upravljanja.

Revizija smatra kako je vrlo važno imati izgrađen i definiran kvalitetan sustav upravljanja i rukovođenja Projektom, koji sustavno rješava probleme koji se javljaju tijekom realizacije projekta. Mišljenja smo kako je neformiranjem Zajedničkog upravnog odbora i čestim mijenjanjem nacionalnog koordinadora (tri puta) upravljačka funkcija Projekta bila dijelom oslabljena. Smatramo kako bi se uspostavljanjem predviđenog Zajedničkog upravnog odbora Projekta, dobila dodatna kvaliteta u smislu ukupne efikasnosti realizacije Projekta.

1.2. Projektni račun HiPERB-a

Prema odredbama Sporazuma, donatorska sredstva Vlade Republike Grčke doznacavaju se na namjenski račun kod Centralne banke BiH. Za realizaciju konkretnih projekata predviđeno je otvaranje posebnih računa u poslovnim bankama za koje odobrenje - suglasnost daje donator. Sukladno tome, Ministarstvo financija i trezora poslalo je prijedlog poslovnih banaka koje zadovoljavaju kriterije za otvaranje posebnog računa. Donator je preporučio otvaranje računa kod Hypo - Alpe-Adria Bank te je shodno tome poseban projektni račun broj 552004-00013435-11 otvoren kod navedene banke pod nazivom JRT - Trezor BiH - Projektni račun - objekt 3 - donacija grčke Vlade. Instrukcijom o upravljanju i korištenju sredstava namijenjenih za realizaciju Projekta obnove i rekonstrukcije Zgrade prijateljstva između Grčke i Bosne i Hercegovine određeno je da se sredstva deponirana na računu mogu koristiti isključivo po zahtjevu i odobrenju nacionalnog koordinadora za HiPERB. Sredstva donatora su uplaćivana na račun Centralne banke BiH a potom nalogom Ministarstva financija i trezora na posebni projektni račun s kojeg su onda po zahtjevu nacionalnog koordinadora vršena plaćanja projektnih obveza. Za realizaciju naloga za plaćanje s projektnog računa bila su potrebna dva potpisa i to ministra financija i trezora BiH i nacionalnog koordinadora. Tijekom realizacije projekta vršene su izmjene potpisnika na listi deponiranih potpisnika u Hypo - Alpe - Adria Bank odmah nakon što je dolazilo do promjene vršitelja dužnosti ministra financija i trezora BiH i nacionalnog koordinadora.

Sva plaćanja u zemlji vršena su u konvertibilnim markama a plaćanja prema inozemstvu u EUR - ima nakon što je prethodno izvršena konverzija sredstava iz KM u EUR.

Prva uplata donatorskih sredstava na posebni projektni račun izvršena je 14.10.2004. godine u iznosu od 40.000.00 EUR. Projektni račun je korišten isključivo za transakcije u svezi HiPERB 1 Projekta. Sredstva za realizaciju projekta HiPERB 2 isplaćivana su po odluci Vijeća ministara BiH s Jedinственog računa trezora. Projektni račun se po završetku projekta HiPERB 1 nastavio koristiti za potrebe realizacije projekta HiPERB 3 tj. Obnovu i rekonstrukciju bolnice u Kasindolu.

1.3. Procedure izvješćivanja - općenito

Projekt HiPERB se implementira sukladno Sporazumu o petogodišnjem programu razvojne suradnje 2002.-2006. između Vijeća ministara BiH i Vlade republike Grčke i sukladno zakonskoj regulativi iz oblasti financija i računovodstva. Razdoblje izvršenja sredstava odobrenih donacijom nije vezano za proračunsku godinu.

Članak A11 spomenutog Aneksa A govori o izvješćivanju unutar okvira monitoringa, te što izvješća koja se sačinjavaju trebaju uključivati. Nadalje se precizira - izvješća koja se dostavljaju HiPERB Nadzornom odboru su sljedeća:

- Godišnja izvješća dostavljena tri mjeseca prije isteka svake pune kalendarske godine provedbe, i koja uključuju određene aktivnosti (točno su pobrojane informacije o kojim treba izvijestiti).
- Konačno izvješće, dostavljeno šest mjeseci, najkasnije, nakon datuma konačno prihvatljivog rashoda (također je jasno naznačen koje informacije trebaju biti obuhvaćene)
- Godišnje se izvješće dostavlja HiPERB Nadzornom odboru i pregleda ga i odobrava Zajednički upravni odbor.

U Odluci o formiranju Ureda nacionalnog koordinatora u članku VI. se navodi kako će Ured nacionalnog koordinatora godišnje podnositi izvješća Vijeću ministara i HiPERB Nadzornom odboru.

Zajednički Upravni odbor izvešćuje HiPERB Nadzorni odbor, prema gore spomenutom Sporazumu, no međutim kako Zajednički upravni odbor nije formiran postavlja se pitanje cjelokupnih procedura izvješćivanja koncipiranih u Sporazumu i Aneksu sporazuma. Revizija ima dojam kako su, ipak, postojale određene procedure financijskog i drugoga izvješćivanja. Ovo smo zaključili iz analize postojećeg sustava izvješćivanja koji je funkcionirao tijekom realizacije Projekta, a koji se ogledao u sljedećim činjenicama: prema Vijeću ministara je upućeno šest izvješća uključujući i završno Izvješće od 05.02.2009. godine. Napominjemo kako je sva izvješća usvojilo Vijeće ministara. U Izvješću o završetku projekta obnove i rekonstrukcije Zgrade prijateljstva između Grčke i Bosne i Hercegovine⁴ iz studenog 2008. godine je navedeno da ono obuhvaća kratku rekapitulaciju prethodnih izvješća kojima je Vijeće ministara Bosne i Hercegovine informirano o implementaciji Projekta i aktivnostima za vrijeme trajanja garantnog razdoblja, potrebnim dodatnim radovima radi dovođenja Zgrade do faze potpune funkcionalnosti, ukupan utrošak sredstava za implementaciju navedenog Projekta (HiPERB 1), utrošak sredstava za nabavu roba i usluga radi dovođenja Zgrade do faze potpune funkcionalnosti - HiPERB 2, aktivnosti

⁴ U daljnjem tekstu: Izvješće o završetku Projekta

na daljoj implementaciji Sporazuma o petogodišnjem programu razvojne suradnje između Grčke i BiH.

Nadalje smo uočili kako je prema donatoru tj. Nadzornom odboru HiPERB - a upućena tri izvješća i to u srpnju 2006, listopadu 2007. i konačno Izvješće u kolovozu 2008. godine. Što se tiče usvajanja izvješća od strane donatora tj. Nadzornog odbora HiPERB situacija je sljedeća: u članku 11 Aneksa A koji govori o izvješćivanju navodi se sljedeće: godišnje izvješće se dostavlja HiPERB Nadzornom odboru i pregleda ga i odobrava Zajednički upravni odbor. Ukoliko, u roku od dva mjeseca nakon prijema godišnjeg izvješća, HiPERB Nadzorni odbor ne pošalje opravdanu izjavu o nedostacima ovog izvješća, navedeno izvješće se smatra prihvatljivim. U slučaju konačnog izvješća ovo razdoblje je pet mjeseci. S obzirom na činjenicu da nije bilo nikakvih primjedbi i sugestija od strane HiPERB-a Nadzornog odbora na dostavljeno izvješće u predviđenim rokovima i kako je izvršena i zadnja uplata od strane donatora, zaključili smo kako je isto Izvješće usvojeno.

Zadnja uplata - tranša od strane Vlade Republike Grčke je izvršena u iznosu od 2.698.343,24 EUR (obavijest Centralne banke BiH broj 02/2-1356/2008 od 29.8.2008.).

Pored navedenih procedura izvješćivanja tijekom revizije doznali smo kako je bilo i drugih vidova izvješćivanja, nadzora i monitoringa (iz razgovora s predstavnicima Ureda nacionalnog koordinatora), koji su se ogledali u posjetama predstavnika donatora koji su na licu mjesta bili upoznati i izvješćivani o napretku radova na gradilištu i o svim drugim relevantnim pitanjima glede realizacije Projekta.

Revizija smatra kako bi procedure izvješćivanja bile kvalitetnije i doprinijele većoj transparentnosti realizacije Projekta u slučaju da je bio formiran Zajednički upravni odbor kako je bilo predviđeno potpisanim Sporazumom.

1.4. Prihodi - izvori financiranja Projekta HiPERB 1

Projekt se financirao iz dva izvora. Prvi izvor su donatorska sredstva Vlade Republike Grčke a drugi izvor su proračunska sredstva iz Proračuna Bosne i Hercegovine.

Ukupna vrijednost Projekta je prvobitno bila utvrđena u iznosu od 12.683.156 EUR od čega bi udio donatora bio 9.390.240 (74%) a udio BiH 3.292.916 (26%). Međutim, nakon što je ustanovljeno da su ponude izvođača veće od planom predviđenih, usuglašen je novi ukupni proračun Projekta u iznosu od 16.789.989,53 EUR na račun povećanja donatorskih sredstava, čime je udio donatora u financiranju projekta povećan na 80,40%.

Tablica br. 1 Planirani prihodi Projekta

		EUR	KM	UDIO
1.	Ukupno planirani proračun projekta	16.789.989,53	32.838.365,22	100,00%
1a.	Donacije Vlade Republike Grčke	13.497.073,53	26.397.981,32	80,39%
1b.	Udio Bosne i Hercegovine	3.292.916,00	6.440.383,90	19,61%

U tijeku realizacije Projekta došlo je do viškova radova, dodatnih i nepredviđenih radova čije financiranje nije predviđeno proračunom Projekta, te je Vijeće ministara BiH na prijedlog nacionalnog koordinatora odobrilo dodatna sredstva kako bi se zgrada dovela u stanje potpune funkcionalnosti. Prvom odlukom broj 274/06 od

21.12.2006. godine odobreno je 1.705.000,00 KM a drugom odlukom broj 99/07 odobren je iznos od 846.000,00 KM. Sredstva su izdvojena iz sredstava proračunske pričuve. Izdvajanjem navedenih sredstava za potrebe dovršetka projekta i dovođenja zgrade u stanje potpune funkcionalnosti udio Bosne i Hercegovine u ukupnom Projektu se povećao na 25%.

U tijeku realizacije projekta ostvareni su i prihodi na temelju deponiranih sredstava na računu banke kao i prihodi na temelju otkupa tenderske dokumentacije od strane zainteresiranih sudionika postupaka javne nabave koji su provedeni u sklopu realizacije Projekta. Tako su ukupni prihodi projekta iznosili 18.114.450,16 EUR ili 35.428.785,00 KM.

Tablica br.2 Prihodi projekta

	VRSTA PRIHODA	EUR	KM
		18.114.450,16	35.428.785,00
1.	Donacije Vlade Republike Grčke	13.495.697,72	26.395.290,50
2.	Udio Bosne i Hercegovine	3.292.719,71	6.440.000,00
3.	Dodatni udio Bosne i Hercegovine za viškove, dodatne i nepredviđene radove	871.752,66	1.705.000,00
4.	Dodatni udio Bosne i Hercegovine za viškove, dodatne i nepredviđene radove	432.552,93	846.000,00
5.	Kamate na deponirana sredstva 2004-2007	19.227,14	37.605,00
6.	Sredstva od otkupa tenderske dokumentacije	2.500,00	4.889,58

Sporazumom nije utvrđena dinamika uplate prihoda od strane donatora pa su tijekom revizije uočeni i određeni zastoji u plaćanju prema izvođaču radova.

Zadnja uplata donatorskih sredstava u iznosu od 2.698.569,98 EUR ili 5.276.513,90 KM (prema Sporazumu, 20% ukupnih donatorskih sredstava isplaćuje se nakon završetka Projekta) izvršena je 29.8.2008. godine nakon što je donatoru prethodno dostavljeno Konačno izvješće o završetku Projekta.

Budući kako su ta sredstva bila neophodna za završetak Projekta Vijeće ministara je odobrilo pozajmicu u navedenom iznosu svojom odlukom broj 107/07 od 19.7.2007. godine uz obvezu vraćanja sredstava po uplati od strane donatora.

Nakon što je izvršena uplata od strane Vlade Republike Grčke sredstva su preusmjerena na Jedinstveni račun trezora Institucija BiH čime je ujedno izvršen i povrat pozajmice.

1.5. Rashodi - troškovi Projekta HiPERB 1

Financijskim planom Projekta sredstva potrebna za realizaciju proračuna razvrstana su na sedam vrsta rashoda. Najviše je planirano za Obnovu i rekonstrukciju 31.136.793,12 KM, potom na izradu projektne dokumentacije gdje je planirano 430.282,60 KM. Za usluge projekt menadžera i nadzornog organa planirano je po 391.166,00 KM a za izradu tenderske dokumentacije 97.791,50 KM. Sredstva rezerve u iznosu od 195.583,00 KM predviđena su za eventualne dodatne troškove za usluge projekt menadžera, nadzornog organa ili Ureda nacionalnog koordinатора. Za izvođenje radova obnove i rekonstrukcije nisu predviđena sredstva rezerve.

Tablica br. 3 Pregled planiranih i utrošenih sredstava Projekta

Rb	Vrsta rashoda	EUR			KM		
		planirano	ostvareno	%	planirano	ostvareno	%
1.	Obnova i rekonstrukcija	15.919.989,53	16.308.030,17	102,44	31.136.793,12	31.895.734,65	102,44
2.	Izrada projektne dokumentacije	220.000,00	6.788,26	3,09	430.282,60	13.276,68	3,09
3.	Izrada tenderske dokumentacije	50.000,00	55.236,06	110,47	97.791,50	108.032,34	110,47
4.	Usluga projekt menadžera	200.000,00	300.032,28	150,02	391.166,00	586.812,13	150,02
5.	Usluge nadzornog organa	200.000,00	231.467,74	115,73	391.166,00	452.711,55	115,73
6.	Troškovi Ureda nacionalnog koordinatora	100.000,00	155.762,09	155,76	195.583,00	304.644,17	155,76
7.	Rezerva projekta za stavke 4,5,6	100.000,00	0,00	0,00	195.583,00	0,00	0,00
	UKUPNO:	16.789.989,53	17.057.316,60	101,59	32.838.365,22	33.361.211,53	101,59

Ukupni rashodi iznosili su 33.361.211,53 KM. Planirana sredstva su prekoračena na gotovo svim stavkama ali uzimajući u obzir veličinu i vrijednost projekta prekoračenje u ukupnom iznosu od 1,60 procenata se može smatrati prihvatljivim. Za pokriće dijela prekoračenja stavki 4,5 i 6 iskorištena su sredstva rezervi planirana u Projektu.

Razlika prihoda i rashoda projekta

Tablica br. 4 Ukupni prihodi i rashodi Projekta

	EUR	KM
UKUPNI PRIHODI	18.114.451,16	35.428.785,05
UKUPNI RASHODI	17.057.316,60	33.361.211,40
OSTATAK SREDSTAVA	1.057.134,56	2.067.573,65

Ostatak sredstava u iznosu 1.057.134,56 EUR ili 2.067.573,65 KM Odlukom Vijeća ministara broj 53/09 od 26.3.2009. godine raspodijeljena su kao udio BiH iz Proračuna institucija BiH u ukupnom financiranju Projekt obnove i rekonstrukcije bolnice Kasindo.

Struktura troškova Projekta HiPERB prema godinama realizacije

Najveći dio rashoda Projekta kao što je vidljivo iz tablice br. 5 realiziran je u 2008. godini a najmanji u 2005. godini. Iz strukture troškova vidljivo je kako se najveći dio odnosi na izvođenje radova približno 95% dok na sve ostale rashode otpada oko 5% ukupnih rashoda. Podaci navedeni u tablici br. 5 su preuzeti iz glavne knjige i

razlikuju se od podataka navedenih u tablici br. 3 iz razloga navedenih u poglavlju 4 ovog Izvješća.

Tablica br.5 Struktura troškova Projekta HiPERB 1 prema godinama realizacije

Red. broj	Vrsta rashoda	2005.	2006.	2007.	2008.	ukupno
1	2	4	5	6	8	10
I	IZDACI PO UGOVORIMA s DOBAVLJAČIMA	6.451.712,18	11.219.642,58	15.323.864,21	33.291,23	33.028.510,20
1	Izvođenje radova	6.227.358,63	10.719.239,62	14.796.181,16	19.278,23	31.762.057,64
2	Izdaci teh.prijema i suglasnosti			136.495,00		136.495,00
3	Tenderska i projektna dokumentacija i dodatna ispitivanja	62.482,90	13.000,00	2.900,00	3.500,00	81.882,90
4	Projekt menadžer	75.796,57	296.397,35	212.656,17	2.457,00	587.307,09
5	Nadzor	86.074,08	191.005,61	175.631,88	8.056,00	460.767,57
II	TROŠKOVI KANCELARIJE	12.414,00	86.634,29	112.912,00	110.969,05	322.929,34
1	Izdaci za ugovore zaposlenih u Kancelariji	8.800,00	64.900,00	84.711,30	102.400,00	260.811,30
2	Izdaci za ugovore po osnovu drugih angažmana	3.614,00	17.356,80	8.218,00		29.188,80
3	Reprezentacija		2.368,10	5.412,60	4.424,80	12.205,50
4	Telefonske i poštanske usluge		1.031,60	1.239,60	948,65	3.219,85
5	Troškovi štampanja		276,69			276,69
6	Nabava kancelarijskog materijala			2.469,80	1.709,85	4.179,65
7	Troškovi oglašavanja				1.485,75	1.485,75
8	Putni troškovi			10.860,70		10.860,70
9	Ostali nepobrojani izdaci		701,10			701,10
III	UKUPNO RASHODI	6.464.126,18	11.306.276,87	15.436.776,21	144.260,28	33.351.439,54

Troškovi Ureda nacionalnog koordinatora (322.929,34 KM) čine 1 % ukupnih rashoda Projekta, a najviše se odnose na izdatke za ugovore o djelu uposlenih u Uredu. Najveći dio promatranog razdoblja u Uredu su bile uposlene četiri osobe i to na temelju ugovora o djelu. Tijekom razdoblja bilo je određenih fluktuacija osoblja, a trenutno su u Uredu, na temelju ugovora o djelu, uposlene četiri osobe. Izdaci za ugovore po osnovu drugih angažmana (29.188,80 KM) odnose se uglavnom na usluge prevođenja i usluge knjiženja i evidentiranja financijskih transakcija.

1.6. Ugovorene obveze i realizacija istih

U cilju realizacije Projekta od strane HiPERB nacionalnog koordinатора za BiH, a uz suglasnost Vijeća ministara zaključena su tri ugovora navedena u sljedećoj tablici.

Tablica br.6 Pregled zaključenih ugovora

Red br	Broj ugovora	Datum potpisa ugovora	Naziv izvođača/konsultanta	Opis poslova	Ugovoreni iznos (EUR)
1	01/05	12.07.2005.	Domotehniki S.A., Grčka	Izvođenje radova na obnovi i rekonstrukciji Objekta 3	15,919,989.53
2	02/05	01.08.2005.	Focal Project Menagers LTD, Grčka	Usluge projekt menadžera	196,500.00
3	03/05	01.08.2005.	Aksa d.o.o. Zenica	Usluge nadzornog organa	188,095.60

Ugovor s Domotehniki S.A. kao Glavnim izvođačem zaključen je dana 12.07.2005.godine između nacionalnog koordinatora za HiPERB BiH i zamjenika ministra vanjskih poslova Republike Grčke Evripidis Stylianidisa, a nakon provedene procedure putem međunarodnog tendera. Suglasnost za potpisivanje Ugovora za izabranim izvođačem radova na Obnovi i rekonstrukciji Objekta 3 Vijeće ministara je dalo nacionalnom koordinatoru na 82. sjednici održanoj 05.05.2005.godine.

Prema potpisanom ugovoru cijena ugovorenih radova iznosi 15.919.989,53 EUR, gdje su PDV i drugi porezi isključeni prema bilateralnom Sporazumu zaključenom između Vlade Republike Grčke i Vijeća ministara BiH. Prema odredbama zaključenog ugovora rok za izvršenje poslova je 30 mjeseci od potpisivanja istog u koji je uključeno i 12 mjeseci garantnog razdoblja. Uzimajući u obzir datum predaje gradilišta izvođaču, radovi su trebali biti okončani do 17.02.2007.godine. Općim uvjetima za izvođenje radova regulirane su obveze naručitelja posla, obveze izvršitelja posla, početak izvršenja ugovora i zakašnjenja, materijal i radna snaga, plaćanje, prijem i garantni rok, kršenje ugovora i raskid, rješavanje nesporazuma te kodeks ponašanja.

U posebnim uvjetima koji su sastavni dio Ugovora s izvođačem navedeno je kako se određuje iznos garancije od 10 % od ugovorene cijene. Također prema posebnim uvjetima zadržat će se 5% od iznosa privremenih plaćanja (Retencijska stopa - članak 45.). Neposredno nakon potpisivanja Ugovora s glavnim izvođačem potpisani su i ugovori s projekt menadžerom i nadzornim organom tj. firmama Focal Project Managers Ltd. iz Grčke i firmom Aksa d.o.o. Zenica, nakon provedenih procedura prema pravilima CARDS.

Prvi zajednički sastanak svih sudionika u projektu održan je 02.08.2005. na kojem su utvrđeni bitni datumi i rokovi:

- datum od kojega teče ugovoreni rok - 17.08.2005.
- rok za izvođenje radova - 18 mjeseci,
- završetak radova - 17.02.2007.godine,
- garantni rok - 12 mjeseci.

Samim izvješćem Ureda HiPERB-a od studenog 2007.godine navedeno je, kako objekt na kome će se izvoditi radovi zvanično predan izvođaču radova dana 05.09.2005.godine.

U cilju što kvalitetnijeg pripremanja, praćenja i kontrole svih faza realizacije ovog Projekta, te aktivnosti i obveza svih sudionika u njegovoj realizaciji, projekt

menadžer je razvio i s koordinatorom projekta, nacionalnim koordinatorom, nadzornim organom i izvođačem radova usuglasio veći broj procedura za upravljanje Projektom (PM procedure).

Dana 15.06.2005.godine nakon izbora firme Domotehniki S.A. kao izvršitelja posla od strane Ureda nacionalnog koordinatora za HiPERB Program u Bosni i Hercegovini ugovorne strane Domotehniki S.A. sa sjedištem u Dodekanisou Str. Broj 24., Gr 54626, Solun, Grčka i Unioninvest d.d. sa sjedištem u Grbavičkoj ulici 4, Sarajevo, BiH dogovorile su se da osnuju Zajedničko građevinsko ulaganje (ZU) za izvršenje Ugovora sukladno uvjetima iz tenderske dokumentacije za Projekt i uvjetima za izvođenje radova.

Nakon zaključenja temeljnog ugovora s izvođačem dana 02.08.2005.godine između glavnog izvođača firme Domotehniki S.A., Ureda nacionalnog koordinatora te Zajedničkog ulaganja (ZU) s Domotehniki S.A.- Unioninvest d.d. zaključen je sporazum kojim su se strane dogovorile kako slijedi: naručitelj posla ovim sporazumom daje suglasnost za prenošenje Ugovora s Domotehniki S.A. na Zajedničko ulaganje Domotehniki S.A. - Unioninvest d.d., koje je uspostavljeno sukladno Sporazumu o zajedničkom ulaganju i Aneksom 1 Sporazuma o zajedničkom ulaganju između Domotehniki S.A. - Unioninvest koji prihvata prijenos i transfer. Prema danom sporazumu Domotehniki S.A. prenosi i vrši transfer Ugovora na Zajedničko ulaganje Domotehniki S.A. - Unioninvest d.d. koji prihvata ovaj prijenos i transfer.

Sukladno navedenom istoga dana HiPERB nacionalni koordinator je potpisao ANEKS 1 na ugovor 01/05 s izvođačem Domotehniki S.A. kojim se sva prava i obveze prenose s izvođača Domotehniki na Zajedničko ulaganje Domotehniki - Unioninvest. Naime na 86. sjednici Vijeća ministara održanoj 14.07.2005.godine donesen je Zaključak kojim se daje suglasnost nacionalnom koordinatoru za zaključivanje Aneksa Ugovora o izvođenju radova na obnovi i rekonstrukciji Objekta 3, kojim se Ugovor o izvođenju radova na Projektu od strane firme Domotehniki ustupa Zajedničkom ulaganju Domotehniki - Unioninvest. Zajedničko ulaganje prema navedenom sporazumu prihvata da izvrši Projekt u cijelosti sukladno s rokovima i uvjetima Ugovora i drugih ugovornih dokumenta koji su navedeni u članku 2 ugovornog formulara koji ih prihvata kao pravno obvezujuće.

Izvođač radova je periodično vršio fakturiranje izvršenih radova i tijekom realizacije Projekta fakturiranje je izvršeno kroz 16 situacija pri čemu je 16-ta konačna situacija. Sve ključne dokumente vezane za izvršenje radova na Projektu je trebao odobriti nadzorni organ. Pri samom provođenju aktivnosti na realizaciji projekta konstatirano je da će biti potrebno izvršiti značajnu količinu dodatnih i viškova radova te je sukladno tome ocijenjeno kako će zbog toga biti teško izvršiti sve predviđene radove s dodatnim u roku predviđenom samim ugovorom.

Vijeće ministara je na 136.sjednici održanoj 21.12.2006.godine usvojilo predložene zaključke kojim se odobravaju sredstva u iznosu od 1.705.000 KM za financiranje viška radova, kao i produženje roka za izvođenje radova za 3 mjeseca u odnosu na prvobitno ugovoreni rok.

U sljedećem tabličnom pregledu navedeni su aneksi na ugovore s projekt menadžerom (Focal) i nadzornim organom (Aksa).

Tablica br. 7 Pregled aneksa ugovora

Red.br.	Opis	Datum potpisa	Pitanja koja obuhvata		Ukupan iznos troškova (EUR)
			Produženje roka	Rast troškova zbog produženja (EUR)	
1	ANEKS 1-na ugovor 02/05 s projekt menadžerom- Focal	25.04.2007.	6 mjeseci	65,499.96	261,999.96
2	ANEKS 2-na ugovor 02/05 s projekt menadžerom- Focal	17.08.2007.	2 mjeseca	21,833.32	283,833.32
3	ANEKS 1-na ugovor 03/05 s nadzornim organom - Aksa	28.05.2007.	4 mjeseca	28,914.76	217,010.36
4	ANEKS 2-na ugovor 03/05 s nadzornim organom - Aksa	31.07.2007.	2 mjeseca	14,457.38	231,467.74
5	ANEKS 3-na ugovor 03/05 s nadzornim organom - Aksa	28.12.2007.	20 dana	4,819.20	236,286.94

Uvidom u sačinjene preglede troškova po godinama uočeno je kako su ukupni troškovi projekt menadžera iznosili 300.103,10 EUR a da je ukupno ugovorena cijena usluge po osnovnom ugovoru i dva Aneksa 283.833,30 EUR, dakle javlja se razlika od 16,269.78 EUR više naplaćenih usluga.

Po završetku radova, Kantonalno ministarstvo prostornog uređenja i zaštite okoliša je rješenjem broj: 05-23-6380/06 od 12.07.2007.godine izdalo uporabnu dozvolu i konstatovalo da se objekt može koristiti.

Nadzorni organ je izdao certifikat o privremenom prijemu 24.07.2007.godine, od kada je počeo teći garantni rok, u kojem su navedeni dodatni radovi koje je nužno izvršiti do konačnog prijema objekta.

Nadzorni organ je 05.08.2008.godine izdao certifikat o konačnom prijemu nakon izvršenih svih u garantnom periodu predviđenih radova.

Kako samo useljenje u objekt nije nastupilo od početka računanja garantnog roka to se može zaključiti kako objekt nije korišten u punom kapacitetu u garantnom roku kako bi se testirala njegova funkcionalnost i kvalitetu izvršenih radova.

Viškovi radova i naknadni radovi: Pored Projektom definiranih ugovoreni radova, izvođač je na zahtjev nadzornog organa i projekt menadžera, a uz prethodnu suglasnost predstavnika Investitora, izveo i sve druge neophodne viškove radova i dodatne radove, za koje je zaključeno da su neophodni u cilju potpunog završetka i puštanja objekta u funkciju kao što su:

- dodatni radovi na sanaciji armirano-betonske konstrukcije do njene pune stabilnosti,
- isporuka i ugradnja sustava radijatorskog grijanja na svim spratovima, umjesto na jednom, kako je greškom u projektu i predmjeru bilo ugovoreno,
- itd.

Samo pitanje izmjena ugovornih stavki regulirano je odredbama članka 35. Izmjene općih uvjeta koji se odnose na temeljni ugovor s glavnim izvođačem.

Prema odredbama navedenog članka u točki 35.5. regulirana su pitanja vezana za viškove radova i naknadne radove kako slijedi:

a. kada je posao sličnog karaktera i obavlja se pod sličnim uvjetima kao posao za koji je dana cijena u predračunu radova ili cjeniku, on će biti vrednovan po cijenama tu sadržanim,

b. kada posao nije sličnog karaktera i ne obavlja se pod sličnim uvjetima, cijene iz ugovora će biti korištene kao osnova za ocjenu ukoliko to ima smisla, a ako ne, onda će pravednu ocjenu izvršiti nadzorni organ.

Kako je realizacijom Projekta rukovodio projekt menadžer isti je bio u obvezi sukladno ugovoru koji je zaključio s naručiteljem posla da sačini procedure i pravila koja će pokrivati bitne procese pri samoj realizaciji projekta. Sukladno tome projekt menadžer je sačinio procedure: za kontrolu dokumenata, fakturiranje, odobravanje podizvođača, naloga za izmjene i nadoknade troškova, itd.

Procedura 4100 - Nalog za izmjene i nadoknade troškova, se odnosila na viškove radova i naknadne radove, a istu je sačinio projekt menadžer, a na prijedlog iste su zainteresirane strane mogle dati komentare, međutim prema saznanjima do kojih smo došli tijekom revizije, ti komentari i primjedbe nisu morali biti prihvaćeni od strane projekt menadžera.

Činjenica da su navedenu proceduru usvojile strane uključene u Projekt, može se reći da su je sve strane i prihvatile kao pravilo ponašanja. Naime, navedena procedura je sačinjena sukladno odredbama članka 35. Općih uvjeta za izvođenje radova i istom je predviđeno pregovaranje o cijenama naknadnih radova. Procedura zahtijeva provođenje aktivnosti od strane nadzornog organa u cilju identificiranja i potvrđivanja potrebnih količina dodatnih radova kao i pravljenje kalkulacije za iste. Prema proceduri 4100 za dodatne i viškove radova sačinjavan je 'Contract Modification Request - (CMR)' obrazac i isti je sadržavao kratak opis posla, količinu, kalkuliranu cijenu, kao i da li se radi o sličnim poslovima za koje postoje cijene u predmjeru radova.

Tijekom realizacije projekta ukupno je prema konačnoj situaciji izvršeno dodatnih radova u vrijednosti 989.541,00 EUR.

Postupak sačinjavanja CMR-a obrasca za dodatne radove izvršen je u 66 slučajeva i isti su osim nadzornog organa potvrđeni (potpisani) i od strane projekt menadžera i predstavnika Ureda nacionalnog koordinatora sukladno procedurama 4100. U tih 66 slučajeva izrade CMR-ova nakon pregovora s izvođačem radova o svakom pojedinačno, u većem broju slučajeva dogovorena cijena je bila viša od one koja je bila dokumentirana u CMR-u.

Ukupan iznos dogovorenih cijena radova po navedenih 66 CMR-ova je 900,725.9 EUR. Razlika između ukupno izvršenih dodatnih radova i dodatnih radova za koje je provedena procedura putem CMR-a, je 88,814.6 EUR i ista se odnosi na uređenje oko zgrade i postavljanje jarbola sa zastavama oko 24,000 EUR, te ostali radovi u samoj zgradi koji u najvećem dijelu nisu mogli biti predviđeni.

Važno je istaći kako su viškovi radova koji su uključeni po pozicijom pod a. iz članka 35.5. bili vrednovani po cijenama koje su ugovorene za određenu poziciju kojoj pripadaju iz predmjera radova, tako da je na nekim pozicijama zbog tehničkih grešaka u predmjeru i sl. bilo nužno izvršiti veći obujam poslova nego

što je bilo predviđeno, ali je također bilo i pozicija na kojima nije trebalo izvršavati predviđene radove ili je iste trebalo izvršiti u manjem procentu. Sukladno navedenom, a uvidom u konačnu situaciju izvođača radova u kojoj se uspoređuje ugovoreni iznos od 15,919,990.13 EUR i realizirani iznos po okončanju projekta 15,250,141.68 EUR (bez dodatnih radova) utvrdili smo kako je utrošeno ukupno 95,8 % prvobitno ugovorenih sredstva.

Financiranje dodatnih radova: Za dodatne i viškove radova koji su naknadno utvrđeni i koje je bilo nužno završiti sukladno prijedlogu nacionalnog koordinatora, Vijeće ministara BiH donijelo je odluke na temelju kojih je iz proračunskih rezervi odobreno 1.705.000,00 KM i 846.000,00 KM (vidjeti 1.5. Rashodi - troškovi projekta HiPERB 1).

Uvidom u konačnu situaciju o izvršenim radovima kao i pregledom izvršenih radova koji se nalaze u prilogu iste, utvrdili smo kako je fakturirano u ukupnom iznosu od 16.239.682,19 EUR, od kojih se na dodatne i višak radova odnosi 989.540,50 EUR.

Kada su u pitanju naknadni i višak radova koji nisu predviđeni temeljnim ugovorom, revizija je mišljenja kako bi u tim slučajevima trebalo u osnovnom ugovoru s izvođačem definirati mjerljive kategorije kao parametre za utvrđivanje cijena tih radova kao npr. tržišne cijene materijala, radne snage i sl. u vrijeme ugovaranja naknadnih radova, kao i eventualno određivanje maksimalne dobiti izvođača na izvršenim naknadnim radovima.

1.7. Procedure nabava realizirane u okviru projekta HiPERB 1

Revizija je utvrdila kako su postojale određene slabosti i nedostaci u organizaciji sustava javnih nabava kojima je trebalo posvetiti više pozornosti kako bi cjelokupan proces bio učinkovit i proveden u cijelosti prema važećoj legislativi. Želimo skrenuti pozornost na određene propuste kod procesa nabava koje smo uočili tijekom obavljanja revizije:

Izbor dobavljača za izvođenje radova

Sporazumom je definirano kako su projekti i aktivnosti financirani programom razvojne pomoći sukladni pravilima Europske zajednice, uključujući i javnu nabavu.⁵ Procedure za podnošenje ponuda i ugovaranje usluga, nabavu i projektne ugovore, financirane po HiPERB, sačinjavaju se prema PHARE programu Europske zajednice.⁶ Ured nacionalnog koordinatora za HiPERB objavio je 26.08.2004. godine tekst javnog poziva za izbor izvođača radova na Objektu 3 u dnevnim novinama u BiH, a na temelju obveze o objavljivanju oglasa u jednoj od zemalja Europske unije i uvažavajući činjenicu da je Republika Grčka donatora sredstava, oglas je objavljen i u grčkim dnevnim novinama.

U obavijesti o ograničenom tenderu za izvođenje radova navedeno je, kako je procedura dodjele ugovora ubrzana ograničena i da je rok za prijem zahtjeva za učestvovanje 10.09.2004. godine. Mada je određena ubrzana ograničena procedura, Povjerenstvo⁷ za otvaranje i evaluaciju ponuda po obavijesti o ograničenom tenderu

⁵ Članak 5. Sporazuma

⁶ Članak A7 Aneksa A uz Sporazum o petogodišnjem programu razvojne suradnje 2002.-2006. između Vijeća ministara BiH i Vlade Republike Grčke

⁷ Odluka Vijeća ministara Bosne i Hercegovine broj 06-07-1361/04 od 07.10.2004. godine

za izvođenje radova na Objektu 3 je imenovano tek 07.10.2004. godine. U dokumentaciji o radu Povjerenstva nam je prezentirano i Izvješće nacionalnog koordinatora o radu Povjerenstva⁸ u čijem radu je učestvovalo 5 članova s pravom glasa (dva člana predložena od strane donatora i tri eksperta iz BiH) i nacionalni koordinator u svojstvu predsjedavajućeg. U spomenutom izvješću se navodi kako je Povjerenstvo počelo s radom 25.09.2004. godine i da su tijekom tri dana rada vršene analize i ocjene ponuda, nakon čega je sačinjena kratka lista od 5 podobnih ponuđača kojima će planira dostaviti tenderska dokumentacija. Tijekom revizije nismo uspjeli dobiti odgovarajuće informacije i obrazloženja na temelju čega je Povjerenstvo počelo s radom prije zvanično donesene odluke Vijeća ministara.

Ponuđačima koji su se našli na kratkoj listi je upućena tenderska dokumentacija te je određen krajnji rok za dostavljanje ponuda (07.12.2004. godine). U međuvremenu je imenovano Povjerenstvo za evaluaciju ponuda i izbor najpovoljnijeg ponuđača od pet članova s pravom glasa, od čega su tri člana delegirana od strane Ministarstva inozemnih poslova Republike Grčke. Nakon dostavljanja i otvaranja ponuda diskvalificirana su dva ponuđača zbog nepotpunih ponuda a preostale tri ponude su ocijenjene prema administrativnoj i tehničkoj usklađenosti. Svaki član Povjerenstva je posebno ocjenjivao administrativnu i tehničku usklađenost pri čemu je utvrđeno kako ponuda jednog ponuđača (Unioninvest d.d) nije administrativno i tehnički usklađena i ne može se uzimati u daljnje razmatranje. Iz dokumentacije o ocjeni ponuda se može utvrditi kako su članovi Povjerenstva različito ocijenili usklađenost ponude ovog ponuđača (za dva člana je ponuda usklađena i mogla se prihvatiti a za tri je neusklađena). Za preostale dvije ponude izvršena je financijska evaluacija, te je Povjerenstvo u Izvješću o izboru (D 07) od 14.12.2004. godine konstatirala da primljene ponude prelaze maksimalno raspoloživi proračun i da ne može preporučiti dodjelu ugovora niti jednom dobavljaču. U istom izvješću je navedeno kako je nakon primjene popusta ponuđač s najnižom ponudom sukladnom izbornoj proceduri DOMOTEHNIKI S.A. čija ponuda je (nakon popusta) iznosila 16.417.894,37 EUR.

U 2005. godini pozvan je ponuđač DOMOTEHNIKI S.A da dostavi revidiranu ponudu, te je nakon obavljenih pregovora utvrđena finalna financijska ponuda u iznosu od 15.919.989,53 EUR na temelju koje je ponuđač izabran kao najpovoljniji. S izabranim ponuđačem zaključen je ugovor 12. 07.2005. godine a nakon toga, uz prethodno pribavljenu suglasnost Vijeća ministara BiH, Aneks 1 ugovora i Sporazum kojim se prava i obveze s DOMOTEHNIKI S.A. prenose na Zajedničko ulaganje između DOMOTEHNIKI S.A. - Unioninvest d.d.

Iz prezentirane dokumentacije nismo mogli utvrditi koji su razlozi za prenošenje prava i obveza s izabranog izvođača na Zajedničko ulaganje između DOMOTEHNIKI S.A.- Unioninvest d.d. niti jesu li nastupile nove okolnosti koje su možda uticale da se izvrši prijenos i transfer ugovora, pogotovu ako u vidu imamo odredbu navedenu u obavijesti o ograničenom tenderu: "Kandidatima koji ispunjavaju uvjete neće se dopustiti da formiraju udruženja s drugim kandidatima ili da uspostave podugovaračke odnose jedni s drugima, nakon datuma obavijesti o izrazu interesa za ovaj Projekt."

Nabave usluga projekt menadžera

⁸ Izvješće o radu povjerenstva za otvaranje i evaluaciju ponuda po pozivu na tender za izvođenje radova na Objektu 3 zgrade zajedničkih institucija BiH broj 02-21-520/04 od 27.09.2004. godine

Pozivno pismo za tender je poslano na adrese 3 firme u Grčkoj i to Focal Project Managers Ltd, Ellinotechniki S.A. i Euroconsultants S.A. i to 20.04.2005.godine.

U samom pozivnom pismu se navodi kako će se procedura provesti na temelju Praktičnog vodiča za postupke ugovaranja koji se financiraju iz Osnovnog proračuna Europske unije u kontekstu vanjskih aktivnosti, a krajnji datum za prijem ponuda je bio 20.05.2005.godine.

Na temelju članka A10. točka 1. i članka A7 Sporazuma o petogodišnjem programu razvojne suradnje 2002.- 2006.godine, nacionalni koordinator BiH za HiPERB je donio rješenje broj: 02-21-257/05 od 24.05.2005.godine o formiranju Povjerenstva za otvaranje i evaluaciju ponuda, koje su sačinjavala tri člana s pravom glasa - dva predstavnika donatora - grčke vlade i jedan predstavnik Vijeća ministara BiH. Po otvaranju ponuda sačinjeno je Izvješće o evaluaciji nakon dva održana sastanka Povjerenstva. Bodovanje ponuđača je vršeno na način da je tehničke zahtjeve koji su bili postavljeni pred iste, bodovao svaki član Povjerenstva s pravom glasa. Prema procedurama koje su korištene ponuđači koji nisu imali prosječan rezultat (skor) od 80 bodova i više po pitanju tehničkih karakteristika koje su tražene nije se mogao kvalificirati. S druge strane prema procedurama koje su korištene tehnički skor je nosio 80 % u ukupnom broju bodova a cijena 20 %.

Nakon izvršene evaluacije utvrđeno je da firma Focal Project Managers Ltd, Grčka dostavila ponudu na iznos od 196.500,00 EUR, dok su druga dva dobavljača dostavili ponude na iznos od 198.000,00 EUR.

Obzirom da je firma Focal imala najbolji skor i po pitanju tehničkih karakteristika i cijene, to je predloženo da se s istom zaključi ugovor. Ugovor je zaključen 1.8.2005.godine. Prema osnovnom ugovoru bilo je predviđeno da se poslovi izvrše u roku od 18 mjeseci od dana potpisivanja ugovora.

Od izabranog projekt menadžera se prema ugovoru zahtijeva izvršenje usluga upravljanja projektom obnove i rekonstrukcije Objekta 3.

Nabava usluga nadzornog organa

Pozivno pismo za tender upućeno je dobavljačima 27.5.2005.godine u kojem se navode instrukcije za dobavljače i upućuje na detaljnije podatke o proceduri na procedure koje se odnose na ugovore financirane iz Osnovnog proračuna Europske zajednice u kontekstu vanjskih aktivnosti.

Shodno sadržaju dokumentacije s otvaranja ponuda četiri ponuđača su prošla tehničku kvalifikaciju i ušli u dalju evaluaciju: Projekt A.D., Energoinvest dd, IPSA institute i Aksa d.o.o.

Firma Projekt a.d. nije prošla kvalifikaciju zbog osvojenih manje od 80 bodova za tehničke karakteristike. Preostala 3 dobavljača ponudili su cijene usluga i to: Aksa d.o.o. Zenica ponuda od 188.095,60 EUR, Ipsa institut Sarajevo 137.640,00 EUR i Energoinvest d.d. ponuda od 197.050,00 EUR.

Uzimajući u obzir bodovanje ponuđača na temelju tehničkih karakteristika od strane članova komisije kao i činjenicu da su korištene procedure prema kojima je udio tehničkih karakteristika nosio 80 % od ukupnog broja bodova a cijena 20%, to je ugovor dodijeljen Aksa d.o.o. Zenica mada je ponudila višu cijenu, obzirom da je imala najbolje tehničke karakteristike.

Ugovor je zaključen 1.8.2005.godine, prema istom razdoblju izvršenja radova je 31 mjesec od čega se na izvođenje radova odnosi 18 mjeseci, jedan mjesec finalizacije i zatvaranja i 12 mjeseci garantnog razdoblja.

Temeljni zadatak firme Aksa d.o.o. Zenica prema ugovoru je bio nadzor nad izvođenjem radova na obnovi i rekonstrukciji Objekta 3.

Smatramo za potrebnim navesti kako je Projekt obnove i rekonstrukcije Objekta 3 (Zgrada prijateljstva između Grčke i Bosne i Hercegovine) sačinila firma Aksa d.o.o. Zenica, koja je potom kroz navedenu proceduru izabrana za nadzorni organa na realizaciji danog Projekta.

2. HiPERB 2 - Opremanje i dovođenje zgrade u fazu potpune funkcionalnosti

Kako Projektom obnove i rekonstrukcije Zgrade prijateljstva između Grčke i Bosne i Hercegovine nisu predviđena sredstva za unutarnje opremanje zgrade, Vijeće ministara je na prijedlog nacionalnog koordinatora poduzelo aktivnosti i zadužilo Službu za zajedničke poslove da u suradnji s nacionalnim koordinatom poduzme aktivnosti na izradi projekta unutrašnjeg uređenja i opremanja Zgrade prijateljstva do razine potpune funkcionalnosti. Nakon što je Projekt izrađen Vijeće ministara je na svojoj 17. sjednici održanoj 19.07.2007. godine donijelo Odluku br. 98/07 o odobranju izdvajanja sredstava iz proračunske rezerve Proračuna institucija BiH u iznosu od 4.063.000,00 KM za potrebe izvođenja neophodnih radova koje je potrebno uraditi kako bi se Zgrada dovela do razine potpune funkcionalnosti a odnose se na: Uredski namještaj, tehnološku opremu za kuhinju, recepciju, vizualnu komunikaciju, telefonske aparate, osvjetljenje fasade, metal detektor i kotlovnice. Sredstva po navedenoj Odluci utrošena su za navedene namjene ali nisu bila dostatna za radove na kotlovnici kako je to bilo predviđeno prvom Odlukom te je Vijeće ministara BiH Odlukom 102/08 od 23.6.2008. godine odobrilo dodatni iznos kako bi se završili navedeni radovi u iznosu od 1.572.314,00 KM.

Uzimajući u obzir ulogu nacionalnog koordinatora u realizaciji ovog Projekta kao i činjenicu da se radi o logičnom slijedu radnji nakon realizacije Projekta HiPERB 1, Projekt je za potrebe interne komunikacije i računovodstvenog evidentiranja dobio naziv HiPERB 2.

2.1. Prihodi i Rashodi HiPERB 2 projekta

Ukupno odobrena sredstva za realizaciju projekta HiPERB 2 iznose 5.635.314,00 KM. Sredstva su izdvojena odlukama Vijeća ministara i to Odlukom br. 98/07 od 19.7.2007. godine kojom se iz proračunske pričuve za potrebe realizacije projekta izdvaja 4.063.000,00 KM i Odluka Vijeće ministara br. 102/08 kojom se izdvajaju dodatna sredstva iz proračuna u iznosu od 1.572.314,00 KM za izvođenje radova na sanaciji i rekonstrukciji kotlovnice u Zgradi prijateljstva.

Prema Izvješću o završetku Projekta, ukupno realizirana sredstva iznosila su 3.900.874,33 KM i odnosila su se na rashode predviđene Odlukom Vijeća ministara br. 98/07 o izdvajanju sredstava za izvođenje neophodnih radova koje je potrebno uraditi radi kompletiranja - opremanja do razine potpune funkcionalnosti Zgrade prijateljstva između Grčke i Bosne i Hercegovine.

Tablica br. 8 Realizirana sredstva HiPERB 2

REKAPITULACIJA		
	Prema izvješću	Ispravljena
1. Ukupno odobreno	5.635.314,00	5.635.314,00
a) Odluka Vijeća ministara 98/07	4.063.000,00	4.063.000,00
b) Odluka Vijeća ministara 102/08	1.572.314,00	1.572.314,00
Ukupno realizirano	3.900.874,33	4.024.732,34
a) Odluka Vijeća ministara 98/07	3.900.874,33	4.024.732,34
b) Odluka Vijeća ministara 102/08	1.572.314,00	1.572.314,00
Neurošena sredstva	1.734.439,67	1.610.581,67

Revizijom je utvrđeno da je iznos realiziranih sredstava po Odluci Vijeća ministara 98/07 naveden u Izvješću pogrešno zbrojen. Utvrdili smo kako je točan zbroj prikazanih troškova 4.024.732,34 KM što se reflektiralo i na iznos neurošenih sredstava koji više nije iznos od 1.734.439,15 već iznos od 1.610.581,67 KM.

Iz tablice je vidljivo da je neurošen ostao dio sredstava odobrenih prema prvoj Odluci Vijeća ministara BiH, a da sredstva odobrena Odlukom 102/08 uopće nisu utrošena jer nije izvršena rekonstrukcija kotlovnice kako je to bilo predviđeno u Odluci Vijeća ministara. Odlukom Vijeća ministara 53/09 od 26.3.2009. god. neurošena sredstva u iznosu 1.572.314,00 KM prenesena su 2009. godinu za iste namjene.

2.2. Procedure nabava realizirane u okviru HiPERB 2 projekta

Odlukom o odobravanju sredstava proračunske rezerve utvrđen je ukupan iznos sredstava od 4.063.000 KM i pobrojani radovi koje je neophodno obaviti kako bi se Zgrada prijateljstva dovela do faze potpune funkcionalnosti. Za provođenje javnih nabava imenovana su dva povjerenstva s članovima iz više institucija BiH a u odlukama su navedeni predmet nabave i procijenjene ukupne vrijednosti (bez pripadajućih indirektnih poreza) za svaku od planiranih nabava. Ukupna procijenjena vrijednost svih planiranih nabava iz obje odluke iznosi 4.059.000 KM, što s indirektnim porezima od oko 690.000 KM predstavlja veću planiranu vrijednost u odnosu na odobrena sredstva:

Tablica br. 9 Procijenjena vrijednost nabava

Predmet nabave	Procijenjena vrijednost u KM (bez indirektnih poreza)
Uredski namještaj	2.500.000,00
Glavna i pomoćna recepcija	41.000,00
Vizualne komunikacije	49.000,00
Metal detektor	100.000,00
Rasvjeta cjelokupne vanjske Zgrade	461.000,00
Telefonski aparati (900 kom)	308.000,00
Oprema za kotlovnice	300.000,00
Tehnološka oprema za kuhinju	300.000,00
Ukupno:	4.059.000,00

Ukupno realizirane nabave do kraja 2008. godine iznose 4.028.709 KM⁹ i u ukupnom iznosu ne prelaze planirani iznos ali smo odstupanja u odnosu na planirano uočili kod pojedinih predmeta nabave (glavna i pomoćna recepcija, rasvjeta zgrade).

U dijelu Izvješća o završetku projekta koji se odnosi na opremanje Zgrade¹⁰ dat je pregled ugovora koji su zaključeni i realizirani do dana podnošenja izvješća¹¹:

Tablica br. 10 Pregled izvršenih nabava

R.br.	Vrsta nabave	Broj i datum ugovora	Dobavljač	Iznos u KM
1.	Izrada projekta za nabavu uredskog i dr. namještaja	02-21-431-7/07 31.08.2007.	Aksa d.o.o. Zenica	3.507,66
1.a.	Nabava uredskog i drugog namještaja	02-21-431-16/07 27.02.2008. aneks Ugovora 02-21- 431-16-A/07 od 06.05.2008.	Grupa ponuđača Tvin d.o.o.-Boma d.o.o. Široki brijeg	2.477.160,21
2.	Nabava tehnološke opreme za kuhinju	02-21-430-168/08 25.02.2008.	TOFI d.o.o.	261.899,40
3.	Projekt glavne i pomoćne recepcije	02-21-430-17/07 17.09.2007	Aksa d.o.o. Zenica	3.153,15
3.a.	Nabava i ugradnja roba za opremanje recepcija i niskog prizemlja	02-21-430-223/08 07.04.2008.	Tvin Komerc d.o.o. Sarajevo	113.634,71
4.	Nabava telefonskih aparata i key panela	02-21-430-227/08 07.04.2008.	Ericsson d.o.o. Sarajevo	312.875,55
5.	Projekt vizualne komunikacije	02-21-430-16707 17.09.2007.	Aksa d.o.o. Zenica	3.398,85
5.a.	Nabava roba za vizualne komunikacije	02-21-430-229/08 07.04.2008.	Gong d.o.o.Sarajevo	39.233,56
6.	Nabava, isporuka i montaža KDZ opreme	02-21-430-226/08 07.04.2008.	Middle Point Electronics d.o.o Sarajevo	140.108,67
7.	Projekt iluminacije (noćnog osvjetljenja)	02-21-430-46/07 30.11.2007.	Energetska Elektronika d.o.o. Sarajevo	26.300,00
7.a.	Nabava, isporuka i montaža roba za vanjsku rasvjetu	02-21-430-265/08 23.05.2008.	Deling d.o.o. Tuzla	605.282,89
8.	Okvirni projekt obnove i rekonstrukcije kotlovnice	02-21-431-109/07 24.12.2007.	Energetska Elektronika d.o.o. Sarajevo	3.500,00

⁹ Iznos u Glavnoj knjizi proknjižen na šifri Projekta HiPERB 2 4.025.709 KM uvećan za 3.500 KM koje se odnosi na pogrešno proknjiženu stavku na HiPERB 1

¹⁰ Poglavlje II, strana 6.-8. Izvješća o završetku projekta

¹¹ U Izvješću o završetku projekta nije navedeno razdoblje na koji se odnosi niti je naznačen datum u poglavlju II izvješća

9.	Nabava usluga nadzora i tehničkog prijema za iluminaciju (noćno osvjetljenje)	02-16-2953/08 17.06.2008.	Energetska Elektronika d.o.o. Sarajevo	3.500,00
10.	Nabava usluga nadzora i tehničkog prijema za namještaj, kuhinja, recepciju, vizualne kom., telefone i KDZ opremu	02-08-16-2096/08 28.04.2008.	Aksa d.o.o. Zenica	18.369,00
11.	Kopiranje tenderske dokumentacije i objavljivanje tendera			12.808,69
UKUPNO				3.900.874,33

Kao što je navedeno pod 3.2. Prihodi i rashodi HiPERB-a 2 Ukupan iznos realiziranih nabava je pogrešno zbrojen i iznosi **4.024.732,34 KM**.

Revizijski tim je izvršio reviziju značajnijih pojedinačnih procedura javne nabave i kod nekih uočio određene nedostatke u njihovom provođenju. U nastavku dajemo opis procedura kod kojih su uočeni nedostaci ali i onih na koje revizija nije imala značajnije zamjerke s ciljem da se čitatelji ovog izvješća upoznaju s njihovim odvijanjem. Poseban akcent je stavljen na nabavu uredskog namještaja s obzirom na to da je kod ove procedure javne nabave pokrenut upravni spor od strane dva ponuđača a protiv Odluka Ureda za žalbe.

Nabava uredskog namještaja (2.477.160,21 KM)

Procedura javne nabave namještaja provedena je u sklopu Projekta dovođenja Zgrade prijateljstva između Grčke i Bosne i Hercegovine u stanje pune funkcionalnosti internog naziva Projekt HIPERB 2. Sredstva su osigurana iz proračuna institucija BiH. Cijela procedura provedena je u okviru Ministarstva financija i trezora BiH gdje dužnost zamjenika ministra obavlja gosp. Fuad Kasumović koji je istovremeno i nacionalni koordinator za HiPERB projekt.

U odluci o imenovanju povjerenstva za nabavu 5.7.2007. god. procijenjena je vrijednost nabave na 2.500.000,00 KM i određeno je da se u proceduri koriste minimalno propisani uvjeti za okončanje postupka iz razloga žurnosti nabave roba i usluga i stvaranja uvjeta za useljenje u Zgradu prijateljstva.

Za potrebe postupka urađen je projekt opremanja (tehnička specifikacija) namještaja.

U tenderskoj dokumentaciji utvrđeno je da se ponude ocjenjuju na osnovu sljedećih kriterija: cijena (čija je vrijednost 70 bodova) i rok isporuke i montaže (čija je vrijednost 30 bodova). Ugovor se dodjeljuje ponuđaču koji je dobio najviši ukupan broj bodova.

Obavještenje o javnoj nabavi roba objavljeno je 1.10.2007. godine u Službenom glasniku BiH broj 73/07.

Do roka navedenog u tenderskoj dokumentaciji javilo se ukupno šest ponuđača. (Mahagoni d.o.o., Istočno Sarajevo, Konjuh d.d. Živinice, Forma 77 d.o.o Sarajevo, MOS TRADING d.o.o. Sarajevo, Konzorcij Tvin Komerc d.o.o.- Boma d.o.o. Sarajevo i Eurocapp d.o.o. Sarajevo). Otvaranje ponuda obavljeno je 16.11.2007 u 14.00 sati. Ponude dva ponuđača nisu bile čvrsto uvezane kao što je to bilo navedeno u tenderskoj dokumentaciji ali je povjerenstvo zaključilo da se ne radi o

eliminirajućem nedostatku te su oba ponuđača ušla u dalju proceduru javne nabave. Nakon evaluacije kvalifikacijskih kriterija (30.11.2007. god.) utvrđeno je da dva od šest dobavljača ne ispunjavaju tražene kvalifikacijske kriterije (Mahagoni d.o.o., Istočno Sarajevo i Konjuh d.d. Živinice). Ostala četiri kandidata ušla su u proces evaluacije ponuda u tijeku koje je eliminirano poduzeće Forma 77 zbog, po mišljenju povjerenstva, neadekvatnog objašnjenja neprirodno niske cijene ponude. Ponuda poduzeća Forma 77 d.o.o. iznosila je 1.945.487,58 KM.

Povjerenstvo je nakon izvršene evaluacije preostale tri ponude, 28.12.2007. godine izabralo najpovoljnijeg ponuđača, poduzeće MOS TRADING d.o.o. Sarajevo i predložilo ugovornom organu sklapanje Ugovora. 28.12.2007. ugovorni organ donosi Odluku 02-21-431-67/07 kojom poduzeće MOS TRADING d.o.o. proglašava najpovoljnijim ponuđačem i dodjeljuje mu ugovor o nabavi uredskog namještaja. Vrijednost ponude najpovoljnijeg dobavljača iznosila je 2.323.714,48 KM.

U nastavku dajemo tablicu koju je sačinilo Povjerenstvo za izbor najpovoljnijeg dobavljača i napomenu uz tablicu.

Tablica br. 11 Evaluacija ponuda

Red. broj otvaranja ponude	Naziv ponuđača	Broj ponude	Kriteriji			Ukupno bodova (T)
			Ponuđena cijena	P	G	
1	KONZORCIJ TVIN KOMERC-BOMA	00240/07	2.578.200,88	56,78	30,00	86,78
4	Eurocapp d.o.o. Sarajevo	099/07	3.234.269,55	45,26	30,00	75,26
5	MOS TRADING d.o.o. Sarajevo	000235	2.091.343,03	70,00	20,00	90,00

Napomena: Poduzeće MOS TRADING d.o.o. je dostavilo ponudu u vrijednosti od 2.323.714,48 KM, po uključivanju preferencijalnog tretmana domaćeg navedena ponuda se umanjuje za 10% te poslije toga iznosi 2.091.343,03 KM. Ovaj iznos se koristi samo u svrhu evaluacije. Na odluku ugovornog organa 02-21-431-67/07, u zakonskom roku pristigli su prigovori tri ponuđača: Konjuh d.d., Tvin Komerc d.o.o.- Boma d.o.o. iz Sarajeva i Forma 77 d.o.o. iz Sarajeva. Povjerenstvo je većinom glasova odbilo sve tri prigovora s tim da se kod prigovora Tvin Komerc d.o.o.- Boma d.o.o. iz Sarajeva tri člana povjerenstva od ukupno (7 članova) bila protiv odbijanja prigovora a napravljeno je i izdvojeno mišljenje dva od tri navedena člana.

U svom prigovoru konzorcij Tvin Komerc d.o.o.- Boma d.o.o. iz Sarajeva obrazlaže kako je prigodom evaluacije ponuda ugovorni organ na ponudu poduzeću MOS TRADING d.o.o. primijenio preferencijalni tretman domaćeg iako u ponudi navedenog poduzeća nije bilo nikakve potvrde kojom se potvrđuje kako su proizvodi domaćeg podrijetla. Isto tako, mišljenja su da se naknadno dostavljena potvrda Vanjskotrgovinske komore BiH odnosi samo na dio proizvoda pa se nikako ne može primijeniti na cijelu ponudu.

U svom prigovoru poduzeće Forma 77 d.o.o. obrazlaže kako je njihova ponuda eliminirana isključivo zbog toga što je cjenovno najpovoljnija i da je to jedinstven slučaj da se sposobnost jednog ponuđača da ponudi povoljnije cijene od drugih uzme kao razlog za njegovu eliminaciju. U daljem tekstu navodi se obrazloženje u kojem se iznosi kalkulacija ponuđene povoljne cijene. Isto obrazloženje je navedeno i u zahtjevu za pojašnjenje u pogledu jediničnih cijena po određenim pozicijama ponude koju je tražilo povjerenstvo za javnu nabavu i koje na kraju nije uvaženo.

Ugovorni organ prihvaća predložena rješenja povjerenstva za odbijanje prigovora poduzeća Konjuh d.d. i Forma 77 d.o.o. ali ne prihvaća prijedlog povjerenstva da se odbije i prigovor konzorcija Tvin Komerc d.o.o.- Boma d.o.o. iz Sarajeva. Istoga dana 15.1.2008. ugovorni organ donosi rješenje 02-50-201/08 kojim se poništava odluka o izboru najpovoljnijeg dobavljača i proglašava konzorcij Tvin Komerc d.o.o.- Boma d.o.o. iz Sarajeva za najpovoljnijeg dobavljača. Na ovo rješenje sukladno Zakonu o javnim nabavama, Uredu za razmatranje žalbi upućene su četiri žalbe. Ured za razmatranje žalbi je svojim rješenjima odbacio sve četiri žalbe.

U međuvremenu ugovorni organ dobiva pozitivno mišljenje Pravobraniteljstva BiH na nacrt Ugovora s izabranim ponuđačem i šalje upit Uredu za razmatranje žalbi i Agenciji za javne nabave u pogledu utvrđivanja datuma kada je moguće sklapanje Ugovora s obzirom na stavak 6. članka 52. Zakona o javnim nabavama gdje stoji da je odluka Ureda za razmatranje žalbi konačna ako u roku od 45 dana od datuma kada je ta odluka upućena žalbeniku nije podnesena tužba Sudu i odredbama Zakona o upravnom postupku i Zakona o upravnim sporovima gdje je propisano da je svaka odluka drugostupanjskog organa konačna.

Agencija za javne nabave dana 25.2.2008. godine dostavlja dopis u kojem navodi da je do sada davala mišljenja kako nije potrebno čekati 45 dana ali pošto je Ured za razmatranje žalbi reagirao na takva tumačenja Zakona upućuje ugovorni organ da isto mišljenje zatraži od Ureda za razmatranje žalbi. U prilogu dostavlja i prepisku sa Sudom BiH vođenu po drugom postupku gdje Sud BiH daje mišljenje u kojem navodi da su sva drugostupanjska rješenja konačna pozivajući se na Zakon o upravnom postupku i Zakon o upravnom sporu.

Ured za razmatranje žalbi u svom odgovoru navodi kako smatra da Odluke Ureda za razmatranje žalbi nisu konačne do momenta donošenja presude Suda BiH i da se u tom roku ne može zaključiti Ugovor.

Ugovorni organ se odlučuje na potpisivanje ugovora prije isteka roka za pokretanje upravnog spora na temelju gore navedenog mišljenja Suda BiH dostavljenog u prilogu odgovora Agencije za javne nabave.

27.2.2008. godine potpisan je Ugovor s izabranim dobavljačem Tvin Komerc d.o.o.- Boma d.o.o. iz Sarajeva na iznos od 2.578.200,88 KM.

Na rješenja Ureda za razmatranje žalbi kojima su odbijene Žalbe sva četiri ponuđača pokrenut je upravni spor tužbom Sudu BiH protiv Ureda za razmatranje žalbi od strane poduzeća MOS TRADING d.o.o., dana 21.3.2008. god. i poduzeća Forma 77 d.o.o., također dana 21.3.2008. godine.

Sud BiH je uzeo u proceduru tužbu poduzeća MOS TRADING d.o.o. i 18.6.2008. godine donio presudu U-298/08 kojom se i rješenje Ureda za razmatranje žalbi U-43/08 od 6.2.2008. godine kao i rješenje ugovornog organa br. 02-50-201/08 od 15.01.2008. godine poništavaju i vraćaju na ponovni postupak.

Postupajući po odluci suda ugovorni organ 8.7.2008. godine započinje novi postupak ali od momenta evaluacije ponuda i nakon istog rezultata ponovo donosi Rješenje (02-50-2246-3/08 od 8.7.2008. god.) o izboru istog ponuđača.

Paralelno s tim Pravobraniteljstvo BiH podnosi Zahtjev za preispitivanje sudske odluke U-298/08 od 18.6.2008.god. Presudom Uvl-10/08 od 16.12.2008. godine Sud BiH odbacuje zahtjeve za preispitivanje presude. Na novo rješenje ugovornog organa br. 02-50-2246-3/08 poduzeće MOS TRADING d.o.o. podnosi Prigovor na koji ugovorni organ propušta odgovoriti. Stoga u zakonskom roku poduzeće MOS TRADING d.o.o. podnosi žalbu Uredu za razmatranje žalbi.

Ured za razmatranje žalbi 2.10.2008. godine donosi Zaključak U-680/08 kojim se prekida postupak do donošenja odluke suda po zahtjevu za preispitivanje sudske odluke U-298/08.

Na navedeni Zaključak poduzeće MOS TRADING d.o.o. pokreće novu tužbu a Sud BiH je 11.11.2008 godine presudom broj U-721/08 uvažava, poništava Zaključak i predmet vraća Uredu na ponovno rješavanje.

Postupajući po gore navedenoj presudi, Ured za razmatranje žalbi 18.12.2008. god. donosi Zaključak U-1084/08 kojim obustavlja postupak po žalbi poduzeća MOS TRADING d.o.o., i konstatira da su u provedenom postupku od strane ugovornog organa učinjene pogreške u svezi s odredbama, pravnim pravilima i principima zakona koje se odnose na predmet nabave.

Na temelju ovog Zaključak poduzeće MOS TRADING d.o.o. 17.2.2008. god. podnosi Uredu za razmatranje žalbi Zahtjev za naknadu štete. Tek 7.5.2009. godine nakon obavljene procedure imenovanja novih članova Odbora Ureda za razmatranje žalbi doneseno je rješenje U-169/09 kojim se zahtjev za naknadu štete odbacuje kao neutemeljen. 16.6.2009. godine poduzeće MOS TRADING d.o.o. podiže tužbu protiv navedenog rješenja pred Sudom BiH koja do danas nije riješena.

Prema informacijama koje smo, prema našem zahtjevu, 15.2.2010. godine dobili od Suda BiH, za tužbu poduzeća Forma 77 d.o.o. (tužba protiv rješenja Ureda za razmatranje žalbi kojim se njihov žalba proglašava neurednom) koja je podnesena 21.3.2008.god. istovremeno kada i tužba poduzeća MOS TRADING d.o.o. , spis je kompletiran i čeka za rad.

U međuvremenu, konzorcij Tvin Komerc d.o.o.- Boma d.o.o. iz Sarajeva s kojim je ugovorni organ sklopio Ugovor o nabavi uredskog i drugog namještaja za opremanje *Zgrade prijateljstva* isporučio je i montirao namještaj 31.3.2008. god. (Izjava o izvršenju ugovorenih obveza) sukladno Ugovoru i ispostavio fakturu u iznosu 2.477.160,21 KM. Tehnički prijem robe izvršen je 6.5.2008. god. od strane formiranog povjerenstva. Tom prigodom ustanovljeni su određeni nedostaci koje je izvođač ispravio u zadanom roku što je u svom Izvješću od 26.6.2008. godine potvrdio Nadzorni organ AKSA d.o.o. Zenica.

Ovim prikazom same procedure javne nabave uredskog namještaja i pravnih radnji nakon njenog završetka odnosno izbora najpovoljnijeg dobavljača revizija nema namjeru donositi prosudbu o donesenim odlukama bilo kojeg subjekta ne želeći ni na koji način u ovoj fazi utjecati na tijek suđenja koji se treba voditi po dvije tužbe. Namjera nam je učiniti tijekom ove javne nabave transparentnim i ukazati na potrebu žurnog uklanjanja odredbi Zakona o javnim nabavama koje nisu potpuno jasne ili su u koliziji s drugim zakonima i na taj način spriječiti situacije u praksi gdje o nekom članku Zakona nadležne institucije za njegovu provedbu daju dijametralno suprotna stajališta, kao što je slučaj u opisanoj javnoj nabavi namještaja. Ovakve nejasnoće stvaraju neizvjesnosti u pogledu završetka postupaka a time i značajne rizike po proračun institucija Bosne i Hercegovine¹².

Javna nabava - tehnološko opremanje kuhinje (261.899,40 KM)

Odlukom o imenovanju povjerenstva za javne nabave broj 02-21-430/07 od 5.7.2007. godine procijenjena je vrijednost nabave u iznosu 300.000,00 KM.

¹² Sukladno međunarodnom revizijskom standardu 701 - modifikacije izvješća neovisnog revizora.

Na javni poziv za dostavljanje ponuda prijavila su se tri ponuđača. Nakon provedene evaluacije za najpovoljnijeg dobavljača izabran je ponuđač TOFI d.o.o Sarajevo s kojim je ugovorni organ (Ministarstvo financija i trezora BiH) dana 25.2.2008. godine sklopilo Ugovor o nabavi, isporuci i montaži roba za tehnološko opremanje kuhinje za Zgradu prijateljstva između Grčke i Bosne i Hercegovine u vrijednosti 261.899,40 KM. Ponuđač je ispunio svoje ugovorne obveze što je potvrdio i nadzorni organ u Finalnom izvješću povjerenstva za nadzor i tehnički prijem za tehnološko opremanje kuhinje u Zgradi prijateljstva između Grčke i Bosne i Hercegovine od 27.5.2008. godine.

Nabava telefonskih aparata (312.875,55 KM)

Zamjenik ministra financija i trezora i HiPERB nacionalni koordinator je dana 5.7.2007.godine donio odluku o imenovanju Povjerenstva za javne nabave roba, radova i usluga za Zgradu prijateljstva (Objekt 3).

Među ostalim nabavama koje su obuhvaćene navedenom odlukom je i nabava 900 telefonskih aparata (LOT 5) gdje je vrijednost nabave navedena u iznosu od 308.000,00 KM bez obračunatog PDV-a.

Kriteriji dodjele ugovora su bili: ponudena cijena 60 %, servis i rezervni dijelovi 20 %, rok isporuke 10 % i garantni rok 10 %.

U Aneksu 3 koji je sastavni dio tenderske dokumentacije date su vrlo detaljne tehničke karakteristike telefonskih aparata (33 stavke tehničkih karakteristika) koji se nabavljaju. Između ostalog u navedenom Aneksu se navodi kako aparat mora biti kompatibilan s digitalnom kućnom telefonskom centralom instaliranom u objektu Zajedničkih institucija BiH. Postupak po LOT-u 5 je jednom poništen jer je dostavljena samo jedna ponuda -ponuda društva Ericsson d.o.o. Sarajevo. Sukladno tome postupak je poništen i ponovna objava izvršena je u siječnju 2008.godine, a po otvaranju ponuda ponovno je konstatirano da je stigla samo jedna ponuda i to od istog ponuđača kao i u prvom slučaju - Ericsson d.o.o. Sarajevo. U dostavljenoj ponudi firma Ericsson d.o.o. kao uspješna iskustva navodi isporuku telefonske centrale za Zgradu prijateljstva između Grčke i BiH.

Također se navodi da je procedura prikupljanja ponuda, evaluacija i donošenje odluke od strane kompanije Unioninvest d.d. (Glavni izvođač - član Zajedničkog ulaganja) trajalo godinu dana i da su vodeće kompanije u svijetu u oblasti telekomunikacija ponudile rješenje za Zgradu prijateljstva, kao i da je Ericsson d.o.o. potpisao ugovor u vrijednosti od 220.863,00 KM za isporuku MX-ONE TSW i instalaciju. Prije samog donošenja odnosno razmatranja ponuda za izbor dobavljača za nabavu telefonske centrale za Zgradu prijateljstva Služba za zajedničke poslove institucija BiH je sugerirala nabavu centrale od firme Ericsson obzirom da Objekt 1-Parlamentarna skupština BiH ima centralu proizvođača Ericsson te da bi zbog potrebe uvezivanja u telekomunikacijskom smislu Objekata 1 i 3 bilo neophodno da se centrala za Objekt 3 nabavi od istog dobavljača. Kao argumenti za navedeno ističe se potreba obučavanja osoblja na novoj centrali, pitanje rezervnih dijelova i sl.

U dostavljenoj dokumentaciji je priložena i izjava (Aneks 6) u kojoj se navodi kako je Ericsson kao dobavljač posjetio objekt u kojem će biti instalirani telefoni i imao mogućnost uvida u instaliranu telefonsku centralu te izjavom potvrđuje da su digitalni telefoni i key paneli kompatibilni s već postojećom centralom (koju je isporučio sam Ericsson d.o.o. Sarajevo).

Prema dostavljenoj ponudi Ericsson d.o.o. Sarajevo ponudena je cijena od 312.875,55 KM s PDV-om, a navedeni iznos čini 900 kom. digitalnih telefonskih

aparata Dialog 4223 po cijeni od 332,80 KM po komadu s PDV-om, te 100 key panela po jediničnoj cijeni od 133,60 KM s PDV-om.

Ostali elementi ponude su: rok isporuke 35 dana, servis i rezervni dijelovi (ima servis - odazivanje i roku od 4 sata, isporuka rezervnih aparata u roku od 15 dana od zahtjeva), garantni rok-12 mjeseci za kvalitetu isporučene robe. Povjerenstvo je pri tome jednoglasno donijelo odluku da se da preporuka ugovornom organu da ugovor dodijeli firmi Ericsson d.o.o. Sarajevo.

Ugovor s dobavljačem je zaključen dana 07.04.2008.godine pod brojem 02-21-430-227/2008.

Dana 13.05.2008.godine sačinjeno je Izvješće Povjerenstva za nadzor i tehnički prijem telefonskih aparata i key panela za Zgradu prijateljstva između Grčke i BiH. Uvidom u konačnu situaciju o izvršenju radova - pozicije A26-A29, koje se odnose na telekomunikacije odnosno nabavu centrale i opreme vezane za istu (sa instalacijom), konstatirali smo kako je ukupno naplaćen iznos od strane izvođača od 297.000 EUR. Međutim u dokumentaciji koja je priložena uz ponudu za telefonske aparate firme Ericsson d.o.o. navedeno je kao referenca isporuka centrale Zgradi prijateljstva između Grčke i BiH, sukladno zaključenom ugovoru na iznos od 220.000 KM s Unioninvestom Sarajevo kao izvođačem radova na obnovi i rekonstrukciji Zgrade prijateljstva.

Uzimajući u obzir činjenicu da se u dva otvorena postupka za nabavu telefona javila samo firma Ericsson, a da je u samoj tenderskoj dokumentaciji opisan telefonski aparat sa zahtjevnim karakteristikama, kao i nužnost njegove kompatibilnosti s već instaliranom centralom Ericsson u Zgradi prijateljstva, to smo mišljenja kako je značajan utjecaj na nabavu telefonskih aparata od strane firme Ericsson imala nabava centrale od istog proizvođača tijekom realizacije Projekta obnove i rekonstrukcije Zgrade prijateljstva.

Analizom karakteristika nabavljenog modela telefona za isti se navodi kako je pogodan za tradicionalne call centre, te sukladno tome revizija smatra kako je trebalo razmotriti nabavu različitih vrsta telefonskih aparata, gdje bi značajan broj bili telefoni s manje opcija (tehničkih karakteristika), a sukladno stvarnim potrebama većine uposlenika koji su smješteni u Zgradi prijateljstva.

Izbor dobavljača za vanjsku rasvjetu cjelokupne zgrade (605.282,88 KM)

Procijenjena vrijednost nabave (bez indirektnih poreza) je 461.000 KM. Na osnovu utvrđenih kriterija (cijena 70 %,rok isporuke 10%,garantni rok 10%, servis i rezervni dijelovi 10%, preferencijalni tretman 10%) izvršena je ocjena prispjelih ponuda i dodijeljen ugovor dobavljaču s najbolje ocijenjenom ponudom. Zapisnikom o prijemu i montaži opreme koji su potpisali ugovorni organ, dobavljač i nadzor konstatirano je da montažu robe nije bilo moguće izvršiti u ugovorenom roku od 60 dana jer je ugovorni organ usaglašavao projekte vanjske rasvjete Zgrade prijateljstva i platoa ispred zgrade Parlamenta kao i da kašnjenje nije prouzrokovalo nikakvu štetu. Iz tih razloga nisu primijenjene odredbe članka 22. Ugovora koji se odnosi na naknadu štete zbog neizvršavanja usluge montiranja i isporuke robe u predviđenom roku.

Mišljenja smo da je razloge za neizvršavanje poslova u ugovorenom roku trebalo dokumentirati korespondencijom s izvođačem radova ili nadzorom, ukoliko su ti razlozi zaista bili opravdani jer je ugovoreni rok bio jedan od kriterija dodjele ugovora (u konkretnom slučaju nije bio odlučujući ali je prigodom ocjene ponuda bio bodovan).

3. Računovodstveno praćenje HiPERB 1 i HiPERB 2 projekta

HiPERB 1

Nacionalni koordinator je, uz prvi zahtjev upućen Ministarstvu financija i trezora za prijenos sredstava (listopad 2004. godine) dostavio prijedlog procedura za financijski sustav upravljanja. Nakon toga je Ministarstvo financija i trezora obavijestilo Ured nacionalnog koordinatora da Ministarstvo radi po procedurama baziranim na zakonskim propisima institucija BiH i predložilo da praćenje obveza nastalih na temelju aktivnosti Ureda nacionalnog koordinatora za HiPERB kao i plaćanje s računa JRT - Trezor BiH - Projektni račun - Objekt III vrše Ministarstvo financija i trezora i Ministarstvo civilnih poslova preko Informacionog sustava financijskog upravljanja (ISFU), a da obveze koje proizlaze iz odredbi dokumenta "Financijski sustav upravljanja" preuzme Ured nacionalnog koordinatora¹³. Time je utvrđen način evidentiranja Projekta obnove i rekonstrukcije Zgrade prijateljstva između Grčke i Bosne i Hercegovine putem ISFU sustava čiji je centralni dio Glavna knjiga trezora koja predstavlja zvaničnu financijsku i računovodstvenu evidenciju institucija BiH. Dokumentaciju je, nakon pregleda i obrade, a za situacije dobavljača i ovjere od strane Nadzornog odbora i projekt menadžera, odobravao i potpisivao nacionalni koordinator BiH za HiPERB. Prijavu i unos u ISFU sustav vršile su osobe Odjela za financijsko materijalne poslove Ministarstva civilnih poslova, a kasnije Ministarstva financija i trezora.

O načinu evidentiranja Projekta nije bilo posebnih instrukcija Ministarstva financija i trezora, a što je po mišljenju revizije trebalo sačiniti.

Nalazi revizije:

Po našem mišljenju, sustav evidentiranja i knjigovodstvenog praćenja Projekta obnove i rekonstrukcije Zgrade prijateljstva nije u cijelosti uspostavljen na način kojim se osiguravaju računovodstvena načela sveobuhvatnosti, blagovremenosti i pojedinačnog iskazivanja pozicija:

- Izdaci Projekta obnove i rekonstrukcije u 2004. i dijelom u 2005. godini su knjiženi kao program posebnih namjena u Ministarstvu civilnih poslova putem šifre projekta 0701 i na kontima tekućih izdataka (prema vrsti troška na koji se odnose). Troškovi nisu knjiženi kao kapitalni izdaci na temelju čega bi se moglo izvršiti knjiženje na objektima u pripremi. Po ovom osnovu nije izvršeno evidentiranje na zgradama u pripremi iznosa od 38.740 KM (za 2004. godinu) i 37.705 KM (za 2005. godinu);
- Od studenog 2005. godine otvorena je druga šifra (0711) preko koje se nastavilo s evidentiranjem izdataka u poslovnim knjigama Ministarstva civilnih poslova. Zbog neobjedinjene knjigovodstvene evidencije nisu obuhvaćeni svi izdaci koji su nastali od početka implementacije Projekta obnove i rekonstrukcije a koji se odnose na ulaganja u izradu projektne i tenderske dokumentacije, pa Glavna knjiga projekta sadrži samo podatke o promjenama koje su obuhvaćene drugom šifrom projekta (nedostaju podaci za 2004. i 2005. godinu);

¹³ Dopis Ministarstva financija i trezora broj 01-ST4-16-5284/05 od 18.10.2004. godine

- Od otvaranja druge šifre za projekt, knjiženje troškova je vršeno na jednom kontu (821614 - rekonstrukcija zgrada) a ne na pojedinačnim kontima troškova prema kontom planu, čime bi se stvorili uvjeti za praćenje i izvješćivanje po strukturi troškova. U poglavlju o financijskim izvješćima naglasili smo kako od strane Vijeća ministra nije bila određena struktura niti sadržaj izvješća, a kako podaci u Glavnoj knjizi trezora predstavljaju zvaničnu financijsku i računovodstvenu evidenciju, *smatramo kako je tu evidenciju trebalo prilagoditi specifičnostima ovog Projekta i evidentirati troškove prema strukturi kojoj pripadaju. Na taj način bi se omogućilo jednostavnije korištenje podataka prigodom izvješćivanja o realizaciji Projekta obnove i rekonstrukcije a podaci prezentirani u izvješćima bi odgovarali podacima proknjiženim u Glavnoj knjizi (o utvrđenim razlikama opširnije u dijelu o financijskim izvješćima) ;*
- Uplata avansa izvođaču radova je knjižena kao kapitalni izdatak a ne na poziciji avansa koji se korigiraju za pripadajući iznos u ispostavljenoj privremenoj situaciji. Privremene i konačna situacija izvođača radova nisu knjižene u iznosima koji se odnose na obavlja radove već u iznosima za plaćanje. Mada je nakon knjiženja konačne situacije krajnji efekt i na kontima izdataka i na kontu dobavljača isti, u cilju realnog prikazivanja svih pozicija tijekom trajanja Projekta je bilo potrebno knjižiti privremene situacije prema podacima o izvršenim radovima;
- Na temelju troškova knjiženih na klasi 8 tijekom 2005. i 2006. godine vršeno je knjiženje i na kontima sredstava u pripremi (konto 0116) i izvorima sredstava, dok se s takvim načinom knjiženja nije nastavilo u daljem nastavku realizacije projekta. Kako se konta klase 8 koriste samo za evidentiranje kapitalnih izdataka i ne predstavljaju bilančne pozicije, *mišljenja smo kako se trebalo nastaviti s evidentiranjem na kontima sredstava u pripremi (po usmenim saznanjima, Ministarstvo financija i trezora će naknadno izvršiti knjiženja koja nisu vršena u razdobljima kada su nastali troškovi). U narednoj tablici dajemo pregled izvršenih knjiženja kroz šifru projekta 0711 na kontima klase 8 i 0 :*

Tablica br. 12 Pregled izvršenih knjiženja

Godina	Knjiženja na kontima	
	Klasa 8	Klase 0 i 5
2005.	6.464.126,18	6.464.126,18
2006.	11.306.276,87	11.306.276,87
2007.	15.436.776,21	-
2008.	144.260,28	-
Ukupno:	33.351.439,54	17.770.403,05

- Glavnom knjigom Projekta HiPERB 1 nije obuhvaćen račun koji je otvoren u poslovnoj banci za obavljanje transakcija koje se odnose na Projekt. Projektni račun je sastavni dio Jedinstvenog računa trezora (JRT) ¹⁴ kojim su obuhvaćena i sva donatorska sredstva namijenjena financiranju institucija BiH, pa je samim tim i sastavni dio Glavne knjige trezora. Međutim, u cilju

¹⁴ Jedinstveni račun trezora je uspostavljen Zakonom o trezoru institucija Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“ broj 27/00)

osiguranja ažurne i točne evidenciju novčanih transakcija i potpune pouzdanosti finansijskih izvješća koje se odnose na Projekt, *mišljenja smo kako je ovaj račun trebalo obuhvatiti u knjigovodstvenoj evidenciji Projekta. Time bi svi izdaci koji se odnose na obavljanje transakcija putem računa (konverzije, provizije i ostalo) bili proknjiženi kao troškovi projekta a prihodi po osnovu kamata i otkupa tenderske dokumentacije (prikazani u Izvješću o završetku projekta) proknjiženi u knjigovodstvenoj evidenciji projekta. Na taj način bi se osiguralo sravnjenje knjigovodstvene evidencije s podacima na izvodima iz banke.*

- Zadnja uplata donatora je umanjena za proviziju koja je trebala biti prikazana kao trošak Projekta a uplata bez umanjenja prikazana kao prihod;
- Osim navedenog nisu objedinjeni ni podaci koji se odnose na troškove iz razdoblja realizacije aktivnosti na pripremi projektnog zadatka (evidentirano u Službi za zajedničke poslove). U izvješćima o reviziji Ministarstva civilnih poslova za 2005. i 2006. godinu date su preporuke o potrebi preuzimanja dokumentacije i objedinjavanja knjigovodstvene evidencije, nakon čega je Ured nacionalnog koordinatora uputio zahtjev Ministarstvu financija i trezora za objedinjavanje finansijske dokumentacije i preknjižavanje finansijskih stavki koje se vode u Službi za zajedničke poslove institucija BiH. Na temelju uvida u Glavnu knjigu Projekta, može se reći kako nije izvršeno preknjižavanje i objedinjavanje svih troškova koji se odnose na različite faze projekta.

HiPERB 2

Korištenje sredstava rezervi namijenjenih za izvođenje neophodnih radova radi dovođenja do razine potpune funkcionalnosti zgrade je evidentirana kao druga faza HiPERB- a (HiPERB 2), mada u suštini ne predstavlja nastavak aktivnosti predviđenih Sporazumom. Sredstva koja su za ove namjene osigurana iz proračuna institucija BiH prikazana su u izvješćima Ministarstva financija i trezora o izvršenju proračuna, a pod posebnom šifrom projekta vršen je unos i evidentiranje samo stavki rashoda.

Nedostaci koje smo utvrdili u načinu evidentiranja troškova ove faze Projekta odnose se na sljedeće:

- Iako je vršena nabava različite opreme, knjiženje nije vršeno sukladno postojećoj klasifikaciji i prema kontnom planu. Osim što su knjiženja evidentirana na jednom kontu klase 8, sve to je evidentirano na kontu "Rekonstrukcija zgrada" što nije ispravno;
- kao i kod HiPERB 1, knjiženja na kontima klase 8 nisu pratila odgovarajuća knjiženja na kontima grupe 011 (stalna sredstva) i odgovarajućem kontima izvora stalnih sredstava (klasa 5). Po tom osnovu na kontima grupe 011 i 511 nije evidentiran iznos od 4.025.209,34 KM.
- Troškovi po računu 26/08 Energetska elektronika u iznosu od 3.500 KM nisu evidentirani na ovom projektu već su proknjiženi na teret HiPERB 1.

Također smo uočili kako je odlukama o imenovanju dvaju povjerenstava za javne nabave roba, radova i usluga za Zgradu prijateljstva (Objekt 3) iz 2007. godine predviđena isplata naknada iz proračuna ministarstva financija i trezora s računa HiPERB-a na kojem se vodi učešće BiH u ukupnom projektu. Naknade nisu evidentirane kao troškovi projekta a po informacijama koje smo dobili iz Ureda nacionalnog koordinatora, isplata za rad jednog povjerenstva je izvršena nakon

donošenja odluke Vijeća ministara u 2009. godini, dok je za drugo povjerenstvo isplata naknade još neizvjesna.

Tijekom revizije smo uočili kako cjelokupno računovodstveno praćenje i evidentiranje nije bilo u cijelosti na zadovoljavajućoj razini. *Revizija ukazuje na mogući rizik da ovakvim načinom evidentiranja Zgrada prijateljstva ne bude u cijelosti iskazana - uknjižena u poslovnim knjigama po fer vrijednosti. Nadalje, ističemo i problem arhiviranja i odlaganja cjelokupne financijsko - računovodstvene dokumentacije Projekta HiPERB 1, koja također, po našem mišljenju, nije organiziran na cjelovit i zadovoljavajući način.*

Revizija sugerira da se ovoj problematici posveti posebna pozornost i prigodom knjigovodstvenog evidentiranja obuhvate sva ulaganja u Zgradu prijateljstva te da se financijsko - računovodstvena dokumentacija odloži i arhivira sukladno zakonskim propisima koji reguliraju ovo područje.

Računovodstveni sustav za navedene i slične projekte treba biti ustanovljen na način da nosioci projekta u bilo koje vrijeme mogu nadzirati i pratiti stvarne izdatke i prihode na temelju podataka iz Glavne knjige.

Nadalje, Ured za reviziju preporuča Vijeću ministara da se za sve javne projekte ustanovi praksa definiranja projektnih elemenata prema kojoj će se prije otpočinjanja projekta biti poznati podaci: o rukovoditelju projekta, projektnom osoblju, projektnoj administraciji, projektnom planu (sa jasnim, mjerljivim i konkretnim ciljevima, fazama, vremenskim planom itd.), projektnoj dokumentaciji, periodičnim i završnom izvješću, finalnom projektnom dokumentu - analizi ciljeva i rezultata, periodičnom i finalnom financijskom izvješćivanju itd.

4. Financijska izvješća HiPERB 1 i HiPERB 2 projekta

4.1. Izvješća Ureda nacionalnog koordinatora

Odlukom o formiranju Ureda nacionalnog koordinatora¹⁵ Vijeće ministara BiH nije utvrdio zvaničnu ili obvezujuću formu izvješća o realizaciji Projekta HiPERB 1, njegovu strukturu (sadržaj) ni razdoblje kada se izvješća sačinjavaju ili dostavljaju, tako da izvješća koje je sačinjavao Ured nacionalnog koordinatora sadrže informacije različitog karaktera. Dio izvješća koji se odnose na financijske podatke o Projektu nemaju, po mišljenju revizije, neke od temeljnih elemenata financijskih izvješća kao što su razdoblje na koje se izvješće odnosi, vrijednosti nisu iskazane u KM, ne sadrže podatke o stanju računa Projekta, obvezama koje postoje u momentu podnošenja izvješća i sl.

Uspoređivanjem podataka prikazanih u Izvješću o završetku projekta¹⁶ i knjigovodstvenih podataka iz Glavne knjige trezora¹⁷ utvrđena su određena odstupanja između prikazanih i knjiženih podataka. Kako od zaposlenih u Uredu nismo dobili informaciju o razdoblju koji je obuhvaćen Izvješćem o završetku projekta niti su nam prezentirane analitičke evidencije na osnovu kojih je isti sačinjen, ni revizija nije bila u mogućnosti utvrditi zbog čega su nastala odstupanja i

¹⁵ Odluka Vijeće ministara Bosne i Hercegovine o formiranju Ureda Nacionalnog koordinatora Programa bilateralne ekonomske suradnje broj 91/03 od 26.06.2003. godine

¹⁶ Izvješće o završetku Projekta obnove i rekonstrukcije Zgrade prijateljstva između Grčke i Bosne i Hercegovine iz novembra 2008. godine

¹⁷ Podaci na dan 31.12. za 2005., 2006., 2007. i 2008. godinu

na što se odnose. Jedan od razloga utvrđenih odstupanja je svakako organizacija računovodstva i način knjigovodstvenog evidentiranja Projekta, o čemu smo opširnije pisali u poglavlju - Računovodstveno evidentiranje Projekta.

Osim toga, Izvješće o završetku projekta nije obuhvatilo informacije od početka implementacije Projekta HiPERB 1 koje se odnose na ulaganja u izradu projektne i tenderske dokumentacije. Premda za ove aktivnosti nije bio zadužen Ured nacionalnog koordinatora (aktivnosti su realizirana prije formiranja Ureda), smatramo kako je u cilju sveobuhvatnog prikazivanja troškova na obnovi i rekonstrukciji zgrade trebalo uključiti i ove troškove.

Kao što smo već spomenuli, utvrđene su određene razlike između Izvješća o završetku projekta i knjigovodstvene evidencije koje se odnose na ukupno iskazane iznose prihoda i troškova, kao i u strukturi troškova HiPERB 1 prikazanih u Izvješću.

Prihodi

U Izvješću o završetku projekta su prikazani prihodi od kamata (37.605 KM) i otkupa tenderske dokumentacije (4.889,58 KM) koji nisu knjiženi u Glavnoj knjizi kao prihodi projekta. Isti se spominju u Izvješćima Ministarstva financija i trezora o izvršenju proračuna ali smo mišljenja kako ih je, obzirom da se odnose na realizaciju ovog Projekta, trebalo tako i proknjižiti. Također smo već spomenuli da je zadnja uplata donatora umanjena za proviziju i prigodom knjiženja i prigodom prikazivanja u izvješću¹⁸.

Troškovi

Troškovi prikazani u Izvješću o završetku projekta se razlikuju od podataka iz knjigovodstvene evidencije kako u ukupnom iznosu (tablica 10) tako i po strukturi unutar ukupnog iznosa (tablica 11).

Tablica br. 13 Troškovi završetka projekta - ukupno

		HiPERB 1	HiPERB 2	Ukupno:
1.	Izvješće o završetku projekta ¹⁹	33.361.211,40	3.900.874,33 *	37.262.085,73
2.	Glavna knjiga - ukupno od 2005.god. do 31.12.2008. (šifra 0711) Korekcija	33.351.439,54	4.025.209,34	37.376.648,88
		-3.500,00	+3.500,00	
3.	Glavna knjiga (2004. i 2005.) šifra 0701020	76.455,00		76.455,00

- Zbir u Izvješću o završetku projekta nije točan, ispravan zbir je 4.024.732,34 KM

Sugeriramo Uredu nacionalnog koordinatora da izvrši sravnjenje pomoćne evidencije na temelju kojih je sačinjeno Izvješće o završetku projekta s knjigovodstvenom evidencijom kako bi se utvrdilo na što se odnose uočene razlike. Treba napomenuti da je, sukladno odluci Vijeća ministara, izvršena

¹⁸ Analitička evidencija konta prihoda za 2008. godinu i Izvješće Ministarstva financija i trezora o izvršenju proračuna za 2008. godinu

¹⁹ Podaci prikazani u Izvješću o završetku Projekta obnove i rekonstrukcije Zgrade prijateljstva između Grčke i Bosne i Hercegovine iz studenog 2008. godine

primopredaja dokumentacije između Ureda nacionalnog koordinatora i Službe za zajedničke poslove pa se kao neophodno nameće potreba na okončanju aktivnosti oko konačnog utvrđivanja troškova Projekta obnove i rekonstrukcije Zgrade prijateljstva.

Tablica br. 14 Struktura troškova (samo za HiPERB 1):

R/b	VRSTA RASHODA	Izvješće o završetku projekta-KM	Glavna knjiga-KM šifra 0711	Glavna knjiga-KM šifra 0701020
1.	Obnova i rekonstrukcija	31.895.734,65	31.898.552,64	
1.1	Izvođenje radova		31.762.057,64	
1.2.	Tehnički prijem i suglasnosti		136.495,00	
3.	Usluge projekt menadžera	586.812,00	587.307,09	
4.	Usluge Nadzornog organa	452.711,55	460.767,57	
5.	Troškovi projektne i tenderske dokumentacije	121.309,03	81.882,90	
6.	Troškovi Ureda nacionalnog koordinatora ²⁰	304.644,17	322.929,34	
	UKUPNO	33.361.211,40	33.351.439,54	76.455,00

Troškovi Ureda nacionalnog koordinatora (redni broj 6. u tablici) obuhvaćaju tekuće izdatke uposlenih i ostale materijalne izdatke kao što su putni troškovi, izdaci za uredski materijal, troškove oglašavanja i sl.

U Izvješću o završetku projekta nije navedena struktura ovih troškova, što je po našem mišljenju trebalo uraditi u cilju transparentnijeg izvješćivanja. Napominjemo kako su podaci iz Glavne knjige dobiveni na temelju šifre knjiženja koja je korištena prigodom unosa u ISFU sustav. Kako nisu vršena sravnjenja podataka dobivenih iz pomoćnih evidencija s podacima u Glavnoj knjizi, moguće je da su neki od rashoda po strukturi obuhvaćeni drugom vrstom rashoda.

4.2. Godišnja izvješća o realizaciji Projekta u drugim institucijama

O realizaciji Projekta HiPERB 1 se izvješćivalo i u godišnjim izvješćima drugih institucija - Službe za zajedničke poslove institucija BiH, Ministarstva civilnih poslova i izvješćima Ministarstva financija i trezora o izvršenju proračuna. Navedene institucije su na određeni način bile uključene u realizaciju aktivnosti u vezi s obnovom i rekonstrukcijom Zgrade prijateljstva, kroz realizaciju aktivnosti Odbora za revitalizaciju zgrade ili u realizaciji HiPERB projekta. Međutim, zbog neprecizno definiranih nadležnosti između Ureda nacionalnog koordinatora, Ministarstva financija i trezora i Ministarstva civilnih poslova u vezi s praćenjem Projekta HiPERB 1, realizacija ovog projekta je samo djelomično obuhvaćena godišnjim izvješćima spomenutih institucija:

- U izvješćima Službe za zajedničke poslove institucija BiH prikazani su izdaci koji su realizirani kroz Program revitalizacije zgrade:

Tablica br. 15

Godina	Iznos u KM
--------	------------

²⁰ U Izvješću o završetku Projekta prikazani su troškovi u ukupnom iznosu

2002.	206.100
2003.	108.786
2004.	195.806

- Troškovi projekta su u razdoblju 2004.-2006. prikazani kroz program posebnih namjena u godišnjim izvješćima Ministarstva civilnih poslova (sa različitim šiframa projekta):

Tablica br. 16

Godina	Iznos u KM
2004.	38.740
2005.	37.705
2005.	6.464.126
2006.	11.306.277

- U izvješćima o izvršenju proračuna²¹ navedeni su podaci o donacijama Vlade Republike Grčke, osiguranom učešću Bosne i Hercegovine i o izvršenju rashoda na temelju financiranja Projekta obnove i rekonstrukcije za godinu na koju se ti izvješća odnose. Zbog forme izvješća o izvršenju proračuna, podaci koji se odnose na Projekt su opisno navedeni u raznim točkama tako da, po našem mišljenju, ne daju cjelovit pregled prihoda i rashoda Projekta²². Osim toga, podaci o troškovima se razlikuju od podataka u izvješćima Službe za zajedničke poslove i Ministarstva civilnih poslova:

Tablica br. 17

Godina	Iznos u KM
2003.	222.085
2004.	234.439
2005.	6.464.126
2006.	11.306.277
2007. *	15.436.776
2008. *	4.120.317

* Iznosima obuhvaćen i projekt opremanja zgrade

Također smo utvrdili i da su u spomenutim izvješćima prikazani podaci o donacijama Republike Grčke koji se razlikuju od podataka prikazanih u izvješćima Ureda nacionalnog koordinатора i evidentiranih u glavnoj knjizi na kontu prihoda od donacija:

Tablica br. 18

Godina	Izvješće o izvršenju proračuna (u KM)	Glavna knjiga trezora (u KM)
2004.	332.491	332.491
2005.	4.947.105	4.947.105
2006.	8.157.118	8.157.118
2007.	7.851.000	7.681.075
2008.	5.277.501	5.277.501

²¹ Izvješća o izvršenju proračuna za: 2003. godinu, 2004. godinu, 2005. godinu, 2006. godinu 2007. godinu i 2008. godinu

²² Npr. u izvješću za 2004. godinu-točke 1.3, 5.4.2.1 i 5.4.2.3.; izvješće za 2005. godinu-tačke 1.8,4.4.3.2 i 4.4.3

Zbog spomenutih razloga i utvrđenih razlika koje smo naveli u prethodnim napomenama i tablicama, mišljenja smo kako se prigodom odobravanja sličnih projekta, za čiju realizaciju je nužna suradnja i koordinacija više tijela i institucija, trebaju odrediti jasne i precizne nadležnosti svih sudionika i odgovornosti u vezi s cjelokupnim praćenjem i izvješćivanjem o projektu (forma i sadržaj izvješća, kome se dostavljaju, kada se dostavljaju i sl.). Prije otpočinjanja ovakvih projekta potrebno je odrediti jednu šifru za projekt čime će se omogućiti cjelokupno praćenje svih troškova projekta u knjigovodstvenoj evidenciji koja mora biti podloga za sva izvješćivanja.

5. Daljnje aktivnosti u okviru HiPERB projekta - Projekt rekonstrukcije bolnice Kasindo (HiPERB 3)

S obzirom na činjenicu kako nisu u cijelosti utrošena planirana sredstva iz potpisanog Sporazuma, Ured nacionalnog koordinатора (kao i druge institucije u BiH) su nastavile s aktivnostima na prikupljanju projektne i druge dokumentacije koja je nužna za odobravanje narednih projekta iz programa HiPERB. Tako je pokrenuta inicijativa za kandidiranje Projekta rekonstrukcije bolnice u Kasindolu iz sredstava HiPERB programa.

Nadzorni odbor HiPERB-a Republike Grčke je 09.06.2008. godine načelno odobrio Projekt rekonstrukcije bolnice Kasindo. Na temelju odobrenog Projekta od strane Nadzornog odbora HiPERB-a, Vijeće ministara BiH je na 53. sjednici od 23.06.2008. godine donijelo Odluku o odobravanju Projekta rekonstrukcije bolnice Kasindo i odobravanju učešća u financiranju ovog projekta (broj Odluke 118/08), što je i bio zahtjev donatora. Spomenutom Odlukom je odobren proračun u iznosu od 3.556.052,33 EUR, od čega učešće Republike Grčke iznosi 1.930.000,00 EUR ili 54,27%, a učešće Bosne i Hercegovine u iznosu od 1.626.052,33 EUR ili 45,73 %.

U razgovoru s uposlenim iz Ureda nacionalnog koordinatora saznali smo kako su u tijeku procedure izbora projekt menadžera, nadzornog organa a poslije završetka spomenutih procedura slijedi javni poziv za izbor izvođača radova. Nadalje smo utvrdili kako je do sada iz proračuna ovog Projekta utrošeno oko 210.000,00 KM i to uglavnom za operativne troškove poslovanja Ureda nacionalnog koordinatora (ugovori o djelu za uposlenike, troškove pripreme tenderske dokumentacije itd.).

Iz gore navedenih činjenica vidljivo je kako je Projekt rekonstrukcije bolnice Kasindo za sada u dosta niskoj fazi realizacije i kako se tek u narednom razdoblju očekuju značajnije aktivnosti na njegovoj realizaciji. Zbog svega navedenog ovaj Projekt u ovom trenutku nije mogao biti predmet revizije, a njegovo navođenje u ovom Izvješću ima za cilj dati informaciju o fazi u kojoj se Projekt HiPERB trenutno nalazi.

6. SAŽETAK

Ured za reviziju je izvršio reviziju realizacije Projekta obnove i rekonstrukcije Zgrade prijateljstva između Grčke i Bosne i Hercegovine sukladno Zakonu o reviziji i INTOSAI standardima, uvažavajući opće uvjete okruženja u kojem je Projekt realiziran. Smatramo da su osobe uključene u realizaciju projekta uložile veliki trud

da se Projekt, unatoč svim otežavajućim okolnostima koje su pratile njegovu realizaciju, uspješno okonča.

Revidiranjem Projekta utvrdili smo određeni broj nepravilnosti i nedostataka u dijelu koji se odnose na sljedeće:

- Upravljačka strukture Projekta, nije bila organizirana na zadovoljavajućoj razini, te smo se prigodom revidiranja uvjerali u određene slabosti i nedostatke, a tu prije svega mislimo na neformiranje Zajedničkog upravnog odbora Projekta koji je bio predviđen Sporazumom (detaljnije vidjeti poglavlje 1.1.1.).
- Procedure izvješćivanja po mišljenju revizije nisu bile organizirane i sprovedene u cijelosti na zadovoljavajućoj razini iz jednostavnog razloga što Zajednički upravni odbor nije bio formiran a Sporazumom je bilo predviđeno kako je isti inkorporiran u procedure izvješćivanja (detaljnije vidjeti poglavlje 1.3.)
- Procedure nabava koje su realizirane u okviru realizacije Projekta, također nisu u cijelosti sprovedene na zadovoljavajućoj razini, te su uočeni određeni propusti i nedostaci, te skrećemo pozornost na neizvjesnost ishoda sudskog spora za nabavu namještaja u okviru HiPERB 2 (detaljnije vidjeti poglavlje 1.7. i 2.2. ovog Izvješća)
- Analizirajući realizaciju Projekta s aspekta finansijsko - računovodstvenog praćenja utvrdili smo kako organizacije računovodstvenog sustava nije u cijelosti bila zadovoljavajućoj razini tijekom realizacije Projekta, tako da se finansijska izvješća nisu u cijelosti bazirala na temelju računovodstvenih podataka i finansijska kretanja u Glavnoj knjizi (detaljnije vidjeti poglavlje 3. i 4. ovog Izvješća). Tako smo zamijetili određene odstupanja u pomoćnim evidencijama i stanjima Glavne knjige, što bi svakako trebalo uskladiti i finansijska izvješća bazirati na podacima Glavne knjige.

IV. KORESPONDENCIJA

Uredu nacionalnog kordinatora za HIPERB (Ured) je uručen Nacrt izvješća o reviziji za 2009. godinu na razmatranje i dostavljanje eventualnih novih dokaza i komentara na nalaze revizije.

U ostavljenom roku od 15 dana, Ured je dostavio komentare na nalaze navedene u Nacrtu izvješća o reviziji koji se odnose na tačke 1.1.1.; 1.6.; 1.7.; 2.2; 3 i 4.

Dostavljeni komentari, po našoj procjeni, ne sadrže nove dokaze i činjenice koje bi uticale na izmjenu nalaza sadržanih u Nacrtu izvješća o reviziji. Uredu je dostavljen odgovor i po tom osnovu ovo izvješće predstavlja konačno izvješće bez korekcija u odnosu na Nacrt izvješća o reviziji.

Miro Galić, rukovoditelj revizije

Snježana Baštinac, viši revizor

Nedžad Hajtić, revizor

Hrvoje Tvrtković, revizor

[Handwritten signatures in blue ink over horizontal lines]

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БиХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

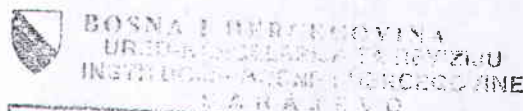
Hamdije Čemerlića 2/13, 71 000 Sarajevo, Tel/Fax: ++ 387 (0) 33 70 35 73, www.revizija.gov.ba, e-mail: saibih@bih.net.ba

PRIVITAK

Broj: 02-21-91/10
Sarajevo, 23.04.2010. godine

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA
BOSNE I HERCEGOVINE
Hamdije Čemerlića 2/13, Sarajevo

PRIMLJENO			
Organizaciona jedinica	Redni broj	Datum prijema	Broj prijema
01-07	16-1	28.04.10	564-1

Predmet: Dostava komentara na Nacrt izvještaja o obavljenoj reviziji
Veza akt broj: 01 -07-16-1-564/10 od 07.04.2010.

Ured za reviziju institucija Bosne i Hercegovine dostavio je Kancelariji Nacionalnog koordinatora HiPERB-a Bosne i Hercegovine Nacrt izvještaja o obavljenoj reviziji radi davanja komentara, dana 09.04.2010.godine.

Nacionalni koordinator HiPERB-a BiH i Kancelarija Nacionalnog koordinatora su pažljivo razmotrili Izvještaj o reviziji Projekta obnove i rekonstrukcije Zgrade prijateljstva između Grčke i Bosne i Hercegovine i u načelu se slažu sa konstatacijama, napomenama, sugestijama i uputama za rješavanje uočenih primjedaba.

Budući da su na implementaciji bila angažovana tri Nacionalna koordinatora HiPERB-a za BiH, kao i da je osoblje Kancelarije Nacionalnog koordinatora fluktuiralo, izražavamo zadovoljstvo da finansijski izvještaji istinito i objektivno prikazuju poslovanje u toku obnove i rekonstrukcije zgrade prijateljstva, kao i drugi izvještaji za koje je Nacionalni koordinator odgovoran.

Ovom prilikom želimo da prođemo kroz ovaj izvještaj na način da pojedine okolnosti koje su navedene proanaliziramo, te ovaj izvještaj učinimo potpuno korektnim.

Napomena navedena u tački 1.1.1.-Upravljanje i rukovođenje HiPERB-om putem formiranja Zajedničkog odbora dviju zemalja u potpunosti stoji. Mišljenja smo da bi u izvještaju trebalo istaći da je Nacionalni koordinator HiPERB-a BiH uputio veći broj dopisa MIP-u R.Grčke radi formiranja ovog tijela; kao i da je na sastancima održanim sa HiPERB-om Grčke zahtjevano formiranje ovog tijela. Zemlja - donator, koja odlučuje i upravlja doniranim sredstvima, smatrala je da formiranje ovog tijela nije potrebno, o čemu postoji pismeni trag.

U tački 1.6.- Ugovorene obaveze i realizacija istih, prema našem mišljenju, trebalo je pomenuti iznose koji se odnose na radove koji nisu urađeni i po tom osnovu su napravljene uštede. Iz teksta izvještaja se može zaključiti da su napravljeni samo viškovi radova.

Napomena navedena pod tačkom 1.7.- Prenošenje prava i obaveza sa izabranog izvođača na „Zajedničko ulaganje između DOMOTEHNIKI S.A-UNIONINVEST d.d» prema našem mišljenju ne stoji, jer napomena koju ste apostrofirali odnosi se na perid tenderske procedure. Nakon izbora izvođača

radova i potpisivanja ugovora, svi privredni subjekti koji su učestvovali u natjecanju slobodno mogu da djeluju u okviru postojećeg zakonodavstva. U konkretnom slučaju dozvoljeno je Ugovaraču da uvodi partnere i podizvođače jer postoji odobrenje i saglasnost Investitora.

Procedure nabavke roba, radova i usluga u okviru HiPERB-a 2 je realizovano putem Ministarstva finansija i trezora Bosne i Hercegovine, kao ugovornog organa, dok je plaćanje vršeno preko računa HiPERB-a, shodno Odluci Vijeća ministara, zbog objedinjavanja ukupne vrijednosti zgrade i predaje zgrade u nadležnost Službi za zajedničke poslove BiH.

Napomena 2.2. se odnosi na Procedure nabavki realizirane u okviru HiPERB-a 2. Na strani 24 Izvještaja je došlo do greške u zbrajanju. Naime, u momentu podnošenja Izvještaja Vijeću ministara BiH plaćen je iznos od 2.353.302,20 KM., kako je to regulisano ugovorom (95 % od ugovorene cijene). Razlika od 5 % u iznosu od 123.858,01 KM daje ukupan zbir od 4.024.732,34 KM.

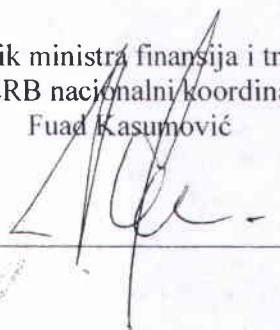
U oviru stavke 1.6. Ugovorene obaveze i realizacija istih, na strani 17 istaknuto je kako troškovi Projekt menadžera po ugovorima iznosi 283.833,30 EUR, a ukupna isplata iznosi 300.103,10 EUR. Razlika u iznosu od 16.269,78 EUR je nastala zbog troškova koji su nastali u skladu sa opštim uslovima ugovora u kojem je predviđeno da se Projekt menadžeru priznaju troškovi boravka u Sarajevu, kao i ostali troškovi koji su u vezi sa njegovim angažmanom.

Napomena iz poglavlja 3 i 4 Izvještaja je takođe u potpunosti prihvatljiva. Kancelarija Nacionalnog koordinatora HiPERB-a BiH je više puta tražila od Ministarstva finansija i trezora BiH da se izvrši knjigovodstveno objedinjavanje projekta, te da se u pogledu načina plaćanja i evidentiranja izda instrukcija.

Koristimo priliku da se angažovanom osoblju Revizije zahvalimo na saradnji, korektnom i profesionalnom odnosu.

S poštovanjem,

Zamjenik ministra finansija i trezora
i HiPERB nacionalni koordinator
Fuad Kasumović

Broj: 01-07-16-1-564-2/10
Datum: 19.05.2010. godine

BOSNA I HERCEGOVINA
Ured Nacionalnog koordinatora za HiPERB
gosp. Fuad Kasumović, Nacionalni koordinator

P R E D M E T: *Odgovor na Komentar za Nacrt izvješća o reviziji projekta obnove i rekonstrukcije zgrade prijateljstva između Grčke i Bosne i Hercegovine (HiPERB 1 i HiPERB 2), veza vaš dopis broj 02-21-91/10 od 23.04.2010. godine*

Cijenjeni,

Zahvaljujemo za Komentar na Nacrt izvješća o reviziji Projekta obnove i rekonstrukcije zgrade prijateljstva između Grčke i BiH. Ured za reviziju cijeni odgovor koji ste iznijeli na naše nalaze i preporuke koji su sadržani u spomenutom Nacrtu izvješća.

Analizirajući pažljivo vaš Komentar na Nacrt izvješća o reviziji želimo vas izvijestiti o sljedećem:

- Što se tiče primjedbe glede točke 1.1.1. - Upravljanje i rukovođenje HiPERB - om i vaše sugestije kako bi u izvještaju trebalo istaći kako je Nacionalni koordinator HiPERB - a uputio veći broj dopisa MIP - u Republike Grčke radi formiranja zajedničkog upravnog odbora i kako je na sastancima održanim sa HiPERB - om Grčke zahtijevano formiranje spomenutog tijela, ističemo da je prema našem mišljenju ovo pitanje u Izvješću već istaknuto na zadovoljavajući način. Dalje navodite kako zemlja - donator odlučuje i upravlja doniranim sredstvima, i kako je smatrala da formiranje ovog tijela nije potrebno, o čemu postoji pismeni trag. Ne sporimo činjenicu da je možda tijekom razgovora sa predstavnicima zemlje donatora i bilo ovakvih stavova, ali ono što sporimo jeste postojanje pismenog traga za ovakvo stajalište ili bolje rečeno reviziji dokument takvog sadržaja nije prezentiran kako u tijeku revizije tako ni prigodom ovog očitovanja. Obzirom kako nam niste dostavili pismeni trag - dokaz o spomenutom stajalištu s Grčke strane, Ured za reviziju i dalje ostaje kod svojih nalaza glede spomenutog poglavlja o Upravljanju i rukovođenju HiPERB - om.
- Vezano za dati komentar na sadržaj pod točkom 1.6. Ugovorene obveze i realizacija istih ističemo kako je u samom izvješću navedeno u svezi ušteta, citiramo : „ *ali je također bilo i pozicija na kojima nije trebalo izvršavati predviđene radove ili je iste trebalo izvršiti u manjem procentu*“. Vaše navode vezano za utvrđenu razliku između ugovorenih i ukupno isplaćenih sredstva Projekt menadžeru je trebalo po našem mišljenju potkrijepiti i dokazima. Osim toga smatramo kako je troškove za koje navodite da su nastali u svezi sa boravkom Projekt menadžera u Sarajevu trebalo prikazati odvojeno, čime bi isti bili prikazani na transparentan način.
- U svezi komentara na napomenu 2.2. Izvješća ističemo sljedeće: do pogreške u zbrajanju i iskazivanju iznosa ukupno realiziranih javnih nabava u okviru projekta HiPERB 2 došlo je u Izvješću koje je Ured nacionalnog koordinatora uputio prema

Vijeću ministara BiH. U izvješću revizije preuzeta je tablica iz navedenog izvješća i ukazano na pogrešno zbrajanje. Vaš komentar obrazlaže nastalu pogrešku ali istovremeno potvrđuje navode iz našeg Izvješća po ovom pitanju.

- Napomena pod točkom 1.7 - Vaš komentar na točku 1.7. Prenošenje prava i obveza sa izabranog dobavljača na „Zajedničko ulaganje između DOMOTECHNIKI S.A.-Unioninvest d.d.“ nije dovoljno argumentiran niti potkrijepljen novim dokazima i dokumentacijom kojom biste obrazložili razloge ili postojanje okolnosti koje su dovele do realizacije posla na način opisan u spomenutoj točki.

Analizirajući pažljivo vaše komentare na Nacrt izvješće o obavljenoj reviziji, ističemo činjenicu kako niste dostavili nove činjenice koji Uredu za reviziju nisu bili poznati tijekom obavljanja revizije, a koji bi mogli utjecati na izmjenu naših nalaza i revizijskog mišljenja.

S poštovanjem,

Rukovoditelj revizijskog tima
Miro Galić, viši revizor

